๓. สมุจฺจยกฺขนฺธกํ

๑. สุกฺกวิสฺสฏฺฐิ

๙๗. เตนสมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหรติ เชตวเน อนาถปิณฺฑิกสฺส อาราเมฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา อุทายี เอกํ อาปตฺตึ อาปนฺโน โหติ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส ภิกฺขูนํ อาโรเจสิ – ‘‘อหํ, อาวุโส, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ กถํ นุ โข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพ’’นฺติ? ภควโต [เต ภิกฺขู ภควโต (สฺยา.)]เอตมตฺถํ อาโรเจสุํฯ ‘‘เตน หิ, ภิกฺขเว, สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ เทตุฯ เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, ทาตพฺพํ –

อปฺปฏิจฺฉนฺนมานตฺตํ

๙๘. ‘‘เตน, ภิกฺขเว, อุทายินา ภิกฺขุนา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา เอกํสํ อุตฺตราสงฺคํ กริตฺวา วุฑฺฒานํ ภิกฺขูนํ ปาเท วนฺทิตฺวา อุกฺกุฏิกํ นิสีทิตฺวา อญฺชลึ ปคฺคเหตฺวา เอวมสฺส วจนีโย – ‘อหํ, ภเนฺต, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ, ภเนฺต, สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจามิฯ อหํ, ภเนฺต, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ ทุติยมฺปิ, โสหํ [ทุติยมฺปิ (สี. ก.)]ภเนฺต, สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยาสเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจามิฯ อหํ, ภเนฺต, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ ตติยมฺปิ โสหํ [ตติยมฺปิ (สี. ก.)], ภเนฺต, สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจามี’ติฯ ‘‘พฺยตฺเตน ภิกฺขุนา ปฏิพเลน สโงฺฆ ญาเปตโพฺพ –

๙๙. ‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจติฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ, สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยาอปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ทเทยฺยฯ เอสา ญตฺติฯ

‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจติฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ เทติฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตสฺส ทานํ, โส ตุณฺหสฺส ; ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺยฯ

‘‘ทุติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ – สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจติฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ เทติฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อุ

ทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตสฺส ทานํ, โส ตุณฺหสฺส; ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺยฯ

‘‘ตติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ – สุณาตุ เม, ภนฺเต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจติฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ เทติฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตสฺส ทานํ, โส ตุณฺหสฺส; ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺยฯ

‘‘ทินฺนํสเงฺฆน อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํฯ ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตุณฺหี, เอวเมตํ ธารยามี’’ติ ฯ

อปฺปฏิจฺฉนฺนอพฺภานํ

๑๐๐. โสจิณฺณมานโตฺต ภิกฺขูนํ อาโรเจสิ – ‘‘อหํ, อาวุโส, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจึฯ ตสฺส เม สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ อทาสิฯ โสหํ จิณฺณมานโตฺตฯ กถํ นุ โข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพ’’นฺติ? ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํฯ ‘‘เตน หิ, ภิกฺขเว, สโงฺฆ อุทายิํ ภิกฺขุํ อเพฺภตุฯ เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, อเพฺภตโพฺพ –

เตน, ภิกฺขเว, อุทายินา ภิกฺขุนา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา เอกํสํ อุตฺตราสงฺคํ กริตฺวา วุฑฺฒานํ ภิกฺขูนํ ปาเท วนฺทิตฺวา อุกฺกุฏิกํ นิสีทิตฺวา อญฺชลิํ ปคฺคเหตฺวา เอวมสฺส วจนีโย – ‘‘อหํ ภนฺเต เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํ, โสหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจึฯ ตสฺส เม สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ อทาสิฯ โสหํ, ภนฺเต, จิณฺณมานโตฺต สงฺฆํ อพฺภานํ ยาจามิฯ

‘‘อหํ, ภนฺเต, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจึฯ ตสฺส เม สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ อทาสิฯ โสหํ จิณฺณมานโตฺต ทุติยมฺปิ, ภนฺเต, สงฺฆํ อพฺภานํ ยาจามิฯ

‘‘อหํ, ภนฺเต, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจึฯ ตสฺส เม สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ อทาสิฯ โสหํ จิณฺณมานโตฺต ตติยมฺปิ, ภนฺเต, สงฺฆํ อพฺภานํ ยาจามีติฯ พฺยเตฺตน ภิกฺขุนา ปฏิพเลน สโงฺฆ ญาเปตโพฺพ –

๑๐๑. ‘‘สุณาตุ เม, ภนฺเต, สงฺโฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฎฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจิฯ สงฺโฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ อทาสิฯ โส จิณฺณมานตฺโต สงฺฆํ อพฺภานํ ยาจติฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ, สงฺโฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อพฺเภยฺยฯ เอสา ญตฺติฯ

‘‘สุณาตุ เม, ภนฺเต, สงฺโฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฎฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจิฯ สงฺโฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ อทาสิฯ โส จิณฺณมานตฺโต สงฺฆํ อพฺภานํ ยาจติฯ สงฺโฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อพฺเภติฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน อพฺภานํ, โส ตุณฺหสฺส; ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺยฯ

‘‘ทุติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ – สุณาตุ เม, ภนฺเต, สงฺโฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฎฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจิฯ สงฺโฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ อทาสิฯ โส จิณฺณมานตฺโต สงฺฆํ อพฺภานํ ยาจติฯ สงฺโฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อพฺเภติฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน อพฺภานํ, โส ตุณฺหสฺส; ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺยฯ

‘‘ตติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ – สุณาตุ เม, ภนฺเต, สงฺโฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฎฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจิฯ สงฺโฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ อทาสิฯ โส จิณฺณมานตฺโต สงฺฆํ อพฺภานํ ยาจติฯ สงฺโฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อพฺเภติฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน อพฺภานํ, โส ตุณฺหสฺส; ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺยฯ

‘‘อพฺภิโตสเงฺฆน อุทายี ภิกฺขุฯ ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตุณฺหี, เอวเมตํ ธารยามี’’ติฯ

เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนปริวาสํ

๑๐๒. เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา อุทายี เอกํ อาปตฺตึ อาปนฺโน โหติ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฎฺฐึ เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส ภิกฺขูนํ อาโรเจสิ – ‘‘อหํ, อาวุโส, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฎฺฐึ เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ กถํ นุ โข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพ’’นฺติ? ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํฯ ‘‘เตน หิ, ภิกฺขเว, สงฺโฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย เอกาหปริวาสํ เทตุฯ เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, ทาตพฺโพ –

‘‘เตน, ภิกฺขเว, อุทายินา ภิกฺขุนา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา เอกํสํ อุตฺตราสงฺคํ กริตฺวา วุฑฺฒานํ ภิกฺขูนํ ปาเท วนฺทิตฺวา อุกฺกุฏิกํ นิสีทิตฺวา อญฺชลึ ปคฺคเหตฺวา เอวมสฺส วจนีโย – ‘อหํ, ภนฺเต, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฎฺฐึ เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ, ภนฺเต, สงฺฆํ เอกิสฺสา

อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย เอกาหปริวาสํ ยาจามี’ติฯ ทุติยมฺปิ ยาจิตโพฺพฯ ตติยมฺปิ ยาจิตโพฺพฯ “พฺยเตฺตน ภิกฺขุนา ปฏิพเลน สโงฺฆ ญาเปตโพฺพ –

๑๐๓. “สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย เอกาหปริวาสํ ยาจติฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ, สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโนเอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย เอกาหปริวาสํ ทเทยฺยฯ เอสา ญตฺติฯ

“สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย เอกาหปริวาสํ ยาจติฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย เอกาหปริวาสํ เทติ ฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยาเอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย เอกาหปริวาสสฺส ทานํ, โส ตุณฺหสฺส; ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺยฯ

“ทุติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.… ตติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.… ฯ

“ทิโนฺน สเงฺฆน อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย เอกาหปริวาโสฯ ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตุณฺหี, เอวเมตํ ธารยามี”ติฯ

เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนมานตฺตํ

๑๐๔. โส ปริวุตฺถปริวาโส ภิกฺขูนํ อาโรเจสิ – “อหํ, อาวุโส, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย เอกาหปริวาสํ ยาจึฯ ตสฺส เม สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย เอกาหปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวุตฺถปริวาโสฯ กถํ นุ โข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพ”นฺติ? ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํฯ “เตน หิ, ภิกฺขเว, สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ เทตุฯ เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, ทาตพฺพํ –

“เตน, ภิกฺขเว, อุทายินา ภิกฺขุนา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา…เป.… เอวมสฺส วจนีโย – ‘อหํ, ภเนฺต, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึเอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย เอกาหปริวาสํ ยาจึฯ ตสฺส เม สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย เอกาหปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ, ภเนฺต, ปริวุตฺถปริวาโส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจามี’ติฯ ทุติยมฺปิ ยาจิตพฺพํ [ยาจิตโพฺพ (สี. เอวมุปริปิ)]ฯ ตติยมฺปิ ยาจิตพฺพํ [ยาจิตโพฺพ (สี. เอวมุปริปิ)]ฯ พฺยเตฺตน ภิกฺขุนา ปฏิพเลน สโงฺฆ ญาเปตโพฺพ –

๑๐๕. ‘‘สุณาตุ เม, ภนฺเต, สงฺโฆ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สญฺเจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึเอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สญฺเจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย เอกาหปริวาสํ ยาจิฯ สงฺโฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สญฺเจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยาเอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย เอกาหปริวาสํ อทาสิฯ โส ปริวุตฺถปริวาโส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สญฺเจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจติฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ, สงฺโฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สญฺเจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ทเทยฺยฯ เอสา ญตฺติฯ

‘‘สุณาตุ เม, ภนฺเต, สงฺโฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สญฺเจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สญฺเจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย เอกาหปริวาสํ ยาจิฯ สงฺโฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สญฺเจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย เอกาหปริวาสํ อทาสิฯ โส ปริวุตฺถปริวาโส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สญฺเจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจติฯ สงฺโฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สญฺเจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ เทติฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สญฺเจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตสฺส ทานํ, โส ตุณฺหสฺส; ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺยฯ

‘‘ทุติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.… ตติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.… ฯ

‘‘ทินฺนํ สงฺเฆน อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สญฺเจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํฯ ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตุณฺหี, เอวเมตํ ธารยามี’’ติฯ

เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนอพฺภานํ

๑๐๖. โส จิณฺณมานตฺโต ภิกฺขูนํ อาโรเจสิ – ‘‘อหํ, อาวุโส, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สญฺเจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สญฺเจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย เอกาหปริวาสํ ยาจึฯ ตสฺส เม สงฺโฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สญฺเจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย เอกาหปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวุตฺถปริวาโส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สญฺเจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจึฯ ตสฺส เม สงฺโฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สญฺเจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ อทาสิฯ โสหํ จิณฺณมานตฺโตฯ กถํ นุ โข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพ’’นฺติ? ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํฯ ‘‘เตน หิ, ภิกฺขเว, สงฺโฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อพฺเภตุฯ เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, อพฺเภตพฺโพ –

‘‘เตน ภิกฺขเว, อุทายินา ภิกฺขุนา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา…เป.… เอวมสฺส วจนีโย – ‘อหํ, ภนฺเต, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สญฺเจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สญฺเจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย เอกาหปริวาสํ ยาจึฯ ตสฺส เม สงฺโฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สญฺเจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย เอกาหปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวุตฺถปริวาโส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สญฺเจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอ

กาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจึฯ ตสฺส เม สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ อทาสิฯ โสหํ, ภเนฺต, จิณฺณมานโตฺต สงฺฆํ อพฺภานํ ยาจามี’ติฯ ทุติยมฺปิ ยาจิตพฺพํฯ ตติยมฺปิ ยาจิตพฺพํฯ พฺยเตฺตน ภิกฺขุนา ปฏิพเลน สโงฺฆ ญาเปตโพฺพ –

๑๐๗. ‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺติํ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐิํ เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย เอกาหปริวาสํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย เอกาหปริวาสํ อทาสิฯ โส ปริวุตฺถปริวาโส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโนเอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ อทาสิฯ โส จิณฺณมานโตฺตสงฺฆํ อพฺภานํ ยาจติฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ, สโงฺฆ อุทายิํ ภิกฺขุํ อเพฺภยฺยฯ เอสา ญตฺติฯ

‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺติํ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐิํ เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย เอกาหปริวาสํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย เอกาหปริวาสํ อทาสิฯ โส ปริวุตฺถปริวาโส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ อทาสิฯ โส จิณฺณมานโตฺต สงฺฆํ อพฺภานํ ยาจติฯ สโงฺฆ อุทายิํ ภิกฺขุํ อเพฺภติฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน อพฺภานํ, โส ตุณฺหสฺส; ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺยฯ

‘‘ทุติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.… ตติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.…ฯ

‘‘อพฺภิโต สเงฺฆน อุทายี ภิกฺขุฯ ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตุณฺหี, เอวเมตํ ธารยามี’’ติฯ

ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนปริวาโส

๑๐๘. เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา อุทายี เอกํ อาปตฺติํ อาปโนฺน โหติ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐิํ ทฺวีหปฺปฏิจฺฉนฺนํ…เป.… ตีหปฺปฏิจฺฉนฺนํ…เป.… จตูหปฺปฏิจฺฉนฺนํ…เป.… ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส ภิกฺขูนํ อาโรเจสิ – ‘‘อหํ, อาวุโส, เอกํ อาปตฺติํ อาปชฺชิํ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐิํ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ กถํ นุ โข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพ’’นฺติ? ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํฯ ‘‘เตน หิ, ภิกฺขเว, สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปญฺจาหปริวาสํ เทตุฯ เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, ทาตโพฺพ –

‘‘เตน, ภิกฺขเว, อุทายินา ภิกฺขุนา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา เอกํสํ อุตฺตราสงฺคํ กริตฺวา วุฑฺฒานํ ภิกฺขูนํ ปาเท วนฺทิตฺวา อุกฺกุฏิกํ นิสีทิตฺวา อญฺชลิํ ปคฺคเหตฺวา เอวมสฺส วจนีโย – ‘อหํ, ภเนฺต, เอกํ อาปตฺติํ อาปชฺชิํสเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐิํ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ, ภเนฺต, สงฺฆํ เอกิสฺสา

อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปณฺจาหปริวาสํ ยาจามี’ติฯ ทุติยมฺปิ ยาจิตโพฺพฯ ตติยมฺปิ ยาจิตโพฺพฯ พฺยเตฺตน ภิกฺขุนา ปฏิพเลน สโงฺฆ ญาเปตโพฺพ –

๑๐๙. ‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺติํ อาปชฺชิ สเณฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐิํ ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปณฺจาหปริวาสํ ยาจติฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ, สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปณฺจาหปริวาสํ ทเทยฺยฯ เอสา ญตฺติฯ

‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺติํ อาปชฺชิ สเณฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐิํ ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปณฺจาหปริวาสํ ยาจติฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปณฺจาหปริวาสํ เทติฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปณฺจาหปริวาสสฺส ทานํ, โส ตุณฺหสฺส; ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺยฯ

‘‘ทุติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.… ตติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.…ฯ

‘‘ทิโนฺน สเงฺฆน อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปณฺจาหปริวาโสฯ ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตุณฺหี, เอวเมตํ ธารยามี’’ติฯ

ปาริวาสิกมูลายปฏิกสฺสนา

๑๑๐. โส ปริวสโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺติํ อาปชฺชิ สเณฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐิํ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส ภิกฺขูนํ อาโรเจสิ – ‘‘อหํ, อาวุโส, เอกํ อาปตฺติํ อาปชฺชิํ สเณฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐิํ ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปณฺจาหปริวาสํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยาสเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปณฺจาหปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวสโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺติํ อาปชฺชิํ สเณฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐิํ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ กถํ นุ โข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพ’’นฺติ? ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํฯ ‘‘เตน หิ, ภิกฺขเว, สโงฺฆ อุทายิํ ภิกฺขุํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสตุฯ เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพ –

‘‘เตน, ภิกฺขเว, อุทายินา ภิกฺขุนา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา…เป.… เอวมสฺส วจนีโย – ‘อหํ, ภเนฺต, เอกํ อาปตฺติํ อาปชฺชิํ สเณฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐิํ ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํ ฯ โสหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปณฺจาหปริวาสํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปณฺจาหปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวสโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺติํ อาปชฺชิํ สเณฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐิํ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ, ภเนฺต, สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสนํ ยาจามี’ติฯ ทุติยมฺปิ ยาจิตพฺพา [ยาจิตโพฺพ (สี. เอวมุปริปิ)]ฯ

ตติยมฺปิ ยาจิตพฺพา [ยาจิตโพฺพ (สี. เอวมุปริปิ)]ฯ พฺยเตฺตน ภิกฺขุนา ปฏิพเลน สโงฺฆ ญาเปตโพฺพ –

๑๑๑. ‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปญฺจาหปฺปฎิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปญฺจาหปริวาสํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปญฺจาหปริวาสํ อทาสิฯ โส ปริวสโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ, สโงฺฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกเสฺสยฺยฯ เอสา ญตฺติฯ

‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต , สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปญฺจาหปริวาสํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปญฺจาหปริวาสํ อทาสิฯ โส ปริวสโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติฯ สโงฺฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสติฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนา, โส ตุณฺหสฺส; ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺยฯ

‘‘ทุติยมฺปิเอตมตฺถํ วทามิ…เป.… ตติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.… ฯ

‘‘ปฏิกสฺสิโต สเงฺฆน อุทายี ภิกฺขุ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนา [มูลาย (สฺยา.)]ฯ ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตุณฺหี, เอวเมตํ ธารยามี’’ติฯ

มานตฺตารหมูลายปฏิกสฺสนา

๑๑๒. โส ปริวุตฺถปริวาโส มานตฺตารโห อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส ภิกฺขูนํ อาโรเจสิ – ‘‘อหํ, อาวุโส, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปญฺจาหปริวาสํ ยาจึฯ ตสฺส เม สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปญฺจาหปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวสโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจึฯ ตํ มํ สโงฺฆ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสิฯ โสหํ ปริวุตฺถปริวาโส มานตฺตารโห อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ กถํ นุ โข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพ’’นฺติ? ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํฯ ‘‘เตน หิ, ภิกฺขเว, สโงฺฆ อุทายึ ภิกฺขุํ

อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสตุฯ เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, มูลาย ปฏิกสฺสิตพฺโพ –

‘‘เตน, ภิกฺขเว, อุทายินา ภิกฺขุนา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา…เป.… เอวมสฺส วจนีโย – ‘อหํ, ภนฺเต, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํ…เป.… โสหํ ปริวุตฺถปริวาโส มานตฺตารโห อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจามี’ติฯ ทุติยมฺปิ ยาจิตพฺพาฯ ตติยมฺปิ ยาจิตพฺพาฯ พฺยตฺเตน ภิกฺขุนา ปฏิพเลน สโงฺฆ ญาเปตโพฺพ –

๑๑๓. ‘‘สุณาตุ เม, ภนฺเต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํ…เป.… โส ปริวุตฺถปริวาโส มานตฺตารโห อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ, สโงฺฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกเสฺสยฺยฯ เอสา ญตฺติฯ

‘‘สุณาตุ เม, ภนฺเต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํ…เป.… โส ปริวุตฺถปริวาโส มานตฺตารโห อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติ ฯ สโงฺฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสติฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยาอปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนา, โส ตุณฺหสฺส; ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺยฯ

‘‘ทุติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.… ตติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.…ฯ

‘‘ปฏิกสฺสิโต สเงฺฆน อุทายี ภิกฺขุ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนาฯ ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตุณฺหี, เอวเมตํ ธารยามี’’ติฯ

ติกาปตฺติมานตฺตํ

๑๑๔. โส ปริวุตฺถปริวาโส ภิกฺขูนํ อาโรเจสิ – ‘‘อหํ, อาวุโส, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํ…เป.… โสหํ ปริวุตฺถปริวาโสฯ กถํ นุ โข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพ’’นฺติ? ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํฯ ‘‘เตน หิ, ภิกฺขเว, สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน ติสฺสนฺนํ อาปตฺตีนํ ฉารตฺตํ มานตฺตํ เทตุฯ เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, ทาตพฺพํ –

‘‘เตน, ภิกฺขเว, อุทายินา ภิกฺขุนา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา…เป.… เอวมสฺส วจนีโย – ‘อหํ, ภนฺเต, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปญฺจาหปริวาสํ ยาจึฯ ตสฺส เม สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปญฺจาหปริ

วาสํ อทาสิ…เป…. โสหํ, ภเนฺต, ปริวุตฺถปริวาโส สงฺฆํ ติสฺสนฺนํ อาปตฺตีนํ ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจามี’ติฯ ทุติยมฺปิ ยาจิตพฺพํฯ ตติยมฺปิ ยาจิตพฺพํฯ พฺยเตฺตน ภิกฺขุนา ปฏิพเลน สโงฺฆ ญาเปตโพฺพ –

๑๑๕. ‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺติํ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐิํ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํ…เป…. โส ปริวุตฺถปริวาโส สงฺฆํ ติสฺสนฺนํ อาปตฺตีนํ ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจติฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ, สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน ติสฺสนฺนํ อาปตฺตีนํ ฉารตฺตํ มานตฺตํ ทเทยฺยฯ เอสา ญตฺติฯ

‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺติํ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐิํ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํ…เป…. โส ปริวุตฺถปริวาโส สงฺฆํ ติสฺสนฺนํ อาปตฺตีนํ ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจติฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน ติสฺสนฺนํ อาปตฺตีนํ ฉารตฺตํ มานตฺตํ เทติฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน ติสฺสนฺนํ อาปตฺตีนํ ฉารตฺตํ มานตฺตสฺส ทานํ, โส ตุณฺหสฺส; ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺยฯ

‘‘ทุติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป…. ตติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป….ฯ

‘‘ทินฺนํ สเงฺฆน อุทายิสฺส ภิกฺขุโน ติสฺสนฺนํ อาปตฺตีนํ ฉารตฺตํ มานตฺตํฯ ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตุณฺหี, เอวเมตํ ธารยามี’’ติฯ

มานตฺตจาริกมูลายปฏิกสฺสนา

๑๑๖. โส มานตฺตํ จรโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺติํ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐิํ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส ภิกฺขูนํ อาโรเจสิ – ‘‘อหํ, อาวุโส, เอกํ อาปตฺติํ อาปชฺชิํ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐิํ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํ…เป…. โสหํ มานตฺตํ จรโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺติํ อาปชฺชิํ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐิํ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ กถํ นุ โข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพ’’นฺติ? ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํฯ ‘‘เตน หิ, ภิกฺขเว, สโงฺฆ อุทายิํ ภิกฺขุํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสิตฺวา ฉารตฺตํ มานตฺตํ เทตุฯ เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพ – เตน, ภิกฺขเว, อุทายินา ภิกฺขุนา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา…เป…. เอวมสฺส วจนีโย – ‘อหํ, ภเนฺต , เอกํ อาปตฺติํ อาปชฺชิํ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐิํ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํ…เป…. โสหํ มานตฺตํ จรโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺติํ อาปชฺชิํ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐิํ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ, ภเนฺต, สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจามี’ติฯ ทุติยมฺปิ ยาจิตพฺพาฯ ตติยมฺปิ ยาจิตพฺพาฯ ‘‘พฺยเตฺตน ภิกฺขุนา ปฏิพเลน สโงฺฆ ญาเปตโพฺพ –

๑๑๗. ‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ…เป….มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติ ฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ, สโงฺฆ อุทายิํ ภิกฺขุํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกเสฺสยฺยฯ เอสา ญตฺติ…เป….ปฏิกสฺสิโต สเงฺฆน อุทายี ภิกฺขุ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยาอปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนาฯ ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตุณฺหี, เอวเมตํ ธารยามีติฯ

‘‘เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, ฉารตฺตํ มานตฺตํ ทาตพฺพํ – เตน, ภิกฺขเว, อุทายินา ภิกฺขุนา…เป…. เอวมสฺส วจนีโย – ‘อหํ, ภนฺเต, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํ…เป…. โสหํ มานตฺตํ จรโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกายสุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจิํฯ ตํ มํ สโงฺฆ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสิฯ โสหํ, ภนฺเต, สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจามี’ติฯ ทุติยมฺปิ ยาจิตพฺพํฯ ตติยมฺปิ ยาจิตพฺพํฯ พฺยเตฺตน ภิกฺขุนา ปฏิพเลน สโงฺฆ ญาเปตโพฺพ –

‘‘สุณาตุ เม, ภนฺเต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ…เป…. ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจติฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ, สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ทเทยฺยฯ เอสา ญตฺติ…เป….ทินฺนํ สเงฺฆน อุทายิสฺส ภิกฺขุโน อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํฯ ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตุณฺหี, เอวเมตํ ธารยามี’’ติฯ

อพฺภานารหมูลายปฏิกสฺสนา

๑๑๘. โสจิณฺณมานโตฺต อพฺภานารโห อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส ภิกฺขูนํ อาโรเจสิ – ‘‘อหํ, อาวุโส, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํ…เป…. โสหํ จิณฺณมานโตฺต อพฺภานารโห อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ กถํ นุ โข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพ’’นฺติ? ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํฯ ‘‘เตน หิ, ภิกฺขเว, สโงฺฆ อุทายิํ ภิกฺขุํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสิตฺวา ฉารตฺตํ มานตฺตํ เทตุฯ เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพ…เป….ฯ

‘‘เอวญฺจปน, ภิกฺขเว, ฉารตฺตํ มานตฺตํ ทาตพฺพํ…เป….ฯ

‘‘ทินฺนํ สเงฺฆน อุทายิสฺส ภิกฺขุโน อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํฯ ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตุณฺหี, เอวเมตํ ธารยามี’’ติฯ

มูลายปฏิกสฺสิตอพฺภานํ

๑๑๙. โส จิณฺณมานโตฺต ภิกฺขูนํ อาโรเจสิ – ‘‘อหํ, อาวุโส, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํ…เป…. โสหํ จิณฺณมานโตฺตฯ กถํ นุ โข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพ’’นฺติ? ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํฯ เตน หิ, ภิกฺขเว, สโงฺฆ อุทายิํ ภิกฺขุํ อเพฺภตุฯ เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, อเพฺภตโพฺพ –

‘‘เตน, ภิกฺขเว, อุทายินาภิกฺขุนา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา…เป…. เอวมสฺส วจนีโย – ‘อหํ, ภนฺเต, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปญฺจาหปริวาสํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปญฺจาหปริ

วาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวสโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฎฺฐึ อปฺปฎิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา อปฺปฎิจฺฉนฺนาย มูลายปฎิกสฺสนํ ยาจึฯ ตํ มํ สโงฺฆ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยาอปฺปฎิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฎิกสฺสิฯ โสหํ ปริวุตฺถปริวาโส มานตฺตารโห อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฎฺฐึ อปฺปฎิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา อปฺปฎิจฺฉนฺนาย มูลายปฎิกสฺสนํ ยาจึฯ ตํ มํ สโงฺฆ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา อปฺปฎิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฎิกสฺสิฯ โสหํ ปริวุตฺถปริวาโส สงฺฆํ ติสฺสนฺนํ อาปตฺตีนํ ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจึฯ ตสฺส เม สโงฺฆ ติสฺสนฺนํ อาปตฺตีนํ ฉารตฺตํ มานตฺตํ อทาสิฯ โสหํ มานตฺตํ จรโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฎฺฐึอปฺปฎิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา อปฺปฎิจฺฉนฺนาย มูลายปฎิกสฺสนํ ยาจึฯ ตํ มํ สโงฺฆอนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา อปฺปฎิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฎิกสฺสิฯ โสหํ สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา อปฺปฎิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจึฯ ตสฺส เม สโงฺฆ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา อปฺปฎิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ อทาสิฯ โสหํ จิณฺณมานโตฺต อพฺภานารโห อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฎฺฐึ อปฺปฎิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา อปฺปฎิจฺฉนฺนาย มูลายปฎิกสฺสนํ ยาจึฯ ตํ มํ สโงฺฆ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา อปฺปฎิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฎิกสฺสิฯ โสหํ สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา อปฺปฎิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจึฯ ตสฺส เม สโงฺฆ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา อปฺปฎิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ อทาสิฯ โสหํ, ภเนฺต, จิณฺณมานโตฺต สงฺฆํ อพฺภานํ ยาจามี’’’ติฯ

‘‘ทุติยมฺปิ ยาจิตพฺพํฯ ตติยมฺปิ ยาจิตพฺพํฯ พฺยเตฺตน ภิกฺขุนา ปฎิพเลน สโงฺฆ ญาเปตโพฺพ –

๑๒๐. ‘‘สุณาตุ เม , ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฎฺฐึ ปญฺจาหปฺปฎิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฎิจฺฉนฺนาย ปญฺจาหปริวาสํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฎิจฺฉนฺนาย ปญฺจาหปริวาสํ อทาสิฯ โส ปริวสโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฎฺฐึ อปฺปฎิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา อปฺปฎิจฺฉนฺนายมูลายปฎิกสฺสนํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา อปฺปฎิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฎิกสฺสิฯ โส ปริวุตฺถปริวาโส มานตฺตารโห อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฎฺฐึ อปฺปฎิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา อปฺปฎิจฺฉนฺนาย มูลายปฎิกสฺสนํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา อปฺปฎิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฎิกสฺสิฯ โส ปริวุตฺถปริวาโส สงฺฆํ ติสฺสนฺนํ อาปตฺตีนํ ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน ติสฺสนฺนํ อาปตฺตีนํ ฉารตฺตํ มานตฺตํ อทาสิฯ โส มานตฺตํ จรโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฎฺฐึ อปฺปฎิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฎฺฐิยา อปฺปฎิจฺฉนฺนาย มูลายปฎิกสฺสนํ ยาจิฯ ส

โงฺฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสิฯ โส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ อทาสิฯ โส จิณฺณมานโตฺต อพฺภานารโห อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ อปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสิฯ โส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา อปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ อทาสิฯ โส จิณฺณมานโตฺต สงฺฆํ อพฺภานํ ยาจติฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ, สโงฺฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อเพฺภยฺยฯ เอสา ญตฺติฯ

‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํ…เป.… โส จิณฺณมานโตฺต สงฺฆํ อพฺภานํ ยาจติฯ สโงฺฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อเพฺภติฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน อพฺภานํ, โส ตุณฺหสฺส; ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺยฯ

‘‘ทุติยมฺปิเอตมตฺถํ วทามิ…เป.… ตติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.…ฯ

‘‘อพฺภิโตสเงฺฆน อุทายี ภิกฺขุฯ ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตุณฺหี, เอวเมตํ ธารยามี’’ติฯ

ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนปริวาโส

๑๒๑. เตนโข ปน สมเยน อายสฺมา อุทายี เอกํ อาปตฺตึ อาปโนฺน โหติ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส ภิกฺขูนํ อาโรเจสิ – ‘‘อหํ, อาวุโส, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ กถํ นุ โข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพ’’นฺติ? ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํฯ ‘‘เตน หิ, ภิกฺขเว, สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปกฺขปริวาสํ เทตุฯ เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, ทาตโพฺพ –

‘‘เตน, ภิกฺขเว, อุทายินา ภิกฺขุนา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา…เป.… เอวมสฺส วจนีโย – ‘อหํ, ภเนฺต, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ, ภเนฺต, สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปกฺขปริวาสํ ยาจามี’ติฯ ทุติยมฺปิ ยาจิตโพฺพฯ ตติยมฺปิ ยาจิตโพฺพฯ พฺยเตฺตน ภิกฺขุนา ปฏิพเลน สโงฺฆ ญาเปตโพฺพ –

๑๒๒. ‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปกฺขปริวาสํ ยาจติฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ, สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปกฺขปริวาสํ ทเทยฺยฯ เอสา ญตฺติฯ

‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺ

นาย ปกฺขปริวาสํ ยาจติฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปกฺขปริวาสํ เทติฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปกฺขปริวาสสฺส ทานํ, โส ตุณฺหสฺส; ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺยฯ

‘‘ทุติยมฺปิเอตมตฺถํ วทามิ…เป.… ตติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.…ฯ

‘‘ทิโนฺนสเงฺฆน อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปกฺขปริวาโสฯ ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตุณฺหี, เอวเมตํ ธารยามี’’ติฯ

ปกฺขปาริวาสิกมูลายปฏิกสฺสนา

๑๒๓. โส ปริวสโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺติํ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐิํ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส ภิกฺขูนํ อาโรเจสิ – ‘‘อหํ, อาวุโส, เอกํ อาปตฺติํ อาปชฺชิํ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐิํ ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปกฺขปริวาสํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปกฺขปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวสโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺติํ อาปชฺชิํ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐิํ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ กถํ นุ โข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพ’’นฺติ! ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํฯ ‘‘เตน หิ, ภิกฺขเว, สโงฺฆ อุทายิํ ภิกฺขุํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสิตฺวา ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาสํ เทตุฯ เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพ –

‘‘เตน, ภิกฺขเว, อุทายินา ภิกฺขุนา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา…เป.… เอวมสฺส วจนีโย – ‘อหํ, ภเนฺต, เอกํ อาปตฺติํ อาปชฺชิํ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐิํ ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปกฺขปริวาสํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปกฺขปริวาสํอทาสิฯ โสหํ ปริวสโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺติํ อาปชฺชิํ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐิํ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ, ภเนฺต, สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจามี’ติฯ ทุติยมฺปิ ยาจิตพฺพาฯ ตติยมฺปิ ยาจิตพฺพาฯ พฺยเตฺตน ภิกฺขุนา ปฏิพเลน สโงฺฆ ญาเปตโพฺพ –

๑๒๔. ‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺติํ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐิํ ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปกฺขปริวาสํ ยาจิ ฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปกฺขปริวาสํ อทาสิฯ โส ปริวสโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺติํ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐิํ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ, สโงฺฆ อุทายิํ ภิกฺขุํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกเสฺสยฺยฯ เอสา ญตฺติฯ

‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปกฺขปริวาสํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปกฺขปริวาสํ อทาสิฯ โส ปริวสโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติฯ สโงฺฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสติฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนา, โส ตุณฺหสฺส; ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺยฯ

‘‘ทุติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.… ตติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.…ฯ

‘‘ปฏิกสฺสิโต สเงฺฆน อุทายี ภิกฺขุ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนาฯ ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตุณฺหี, เอวเมตํ ธารยามี’’ติฯ

สโมธานปริวาโส

๑๒๕. ‘‘เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพ – เตน, ภิกฺขเว, อุทายินา ภิกฺขุนา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา…เป.… เอวมสฺส วจนีโย – ‘อหํ, ภเนฺต, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปกฺขปริวาสํ ยาจึฯ ตสฺส เม สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปกฺขปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวสโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจึฯ ตํ มํ สโงฺฆ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยาสเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสิฯ โสหํ, ภเนฺต, สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาสํ ยาจามี’’’ติฯ

‘‘ทุติยมฺปิ ยาจิตโพฺพฯ ตติยมฺปิ ยาจิตโพฺพฯ พฺยเตฺตน ภิกฺขุนา ปฏิพเลน สโงฺฆ ญาเปตโพฺพ –

๑๒๖. ‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปกฺขปริวาสํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปกฺขปริวาสํ อทาสิฯ โส ปริวสโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสิฯ โส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาสํ ยาจติฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ, สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน อนฺ

ตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาสํ ทเทยฺยฯ เอสา ญตฺติฯ

‘‘สุณาตุ เม, ภนฺเต, สงฺโฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปกฺขปริวาสํ ยาจิฯ สงฺโฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปกฺขปริวาสํ อทาสิฯ โส ปริวสนฺโต อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํ ฯ โส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจิฯ สงฺโฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสิฯ โส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาสํ ยาจติฯ สงฺโฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาสํ เทติฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาสสฺส ทานํ, โส ตุณฺหสฺส; ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺยฯ

‘‘ทุติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.… ตติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.…ฯ

‘‘ทินฺโน สงฺเฆน อุทายิสฺสภิกฺขุโน อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโสฯ ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตุณฺหี, เอวเมตํ ธารยามี’’ติฯ

มานตฺตารหมูลายปฏิกสฺสนาทิ

๑๒๗. โส ปริวุตฺถปริวาโส มานตฺตารโห อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส ภิกฺขูนํ อาโรเจสิ – ‘‘อหํ, อาวุโส, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนํ…เป.… โสหํ ปริวุตฺถปริวาโส มานตฺตารโห อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ กถํ นุ โข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพ’’นฺติ? ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํฯ ‘‘เตน หิ, ภิกฺขเว, สงฺโฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสิตฺวา ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาสํ เทตุฯ เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพ…เป.…ฯ

‘‘เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพ…เป.… เทติ…เป.…ฯ

‘‘ทินฺโน สงฺเฆน อุทายิสฺส ภิกฺขุโน อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยาปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโสฯ ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตุณฺหี, เอวเมตํ ธารยามี’’ติฯ

ติกาปตฺติมานตฺตํ

๑๒๘. โส ปริวุตฺถปริวาโส ภิกฺขูนํ อาโรเจสิ – ‘‘อหํ, อาวุโส, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนํ…เป.… โสหํ ปริวุตฺถปริวาโสฯ กถํ นุ โข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพ’’นฺติ? ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํฯ ‘‘เตน หิ , ภิกฺขเว, สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน ติสฺสนฺนํ อาปตฺตีนํ ฉารตฺตํ มานตฺตํ เทตุฯ เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, ทาตพฺพํ –

‘‘เตน, ภิกฺขเว, อุทายินา ภิกฺขุนา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา…เป.… เอวมสฺส วจนีโย – ‘อหํ, ภเนฺต, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนํ…เป.… โสหํ, ภเนฺต, ปริวุตฺถปริวาโส สงฺฆํ ติสฺสนฺนํ อาปตฺตีนํ ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจามี’ติฯ ทุติยมฺปิ ยาจิตพฺพํฯ ตติยมฺปิ ยาจิตพฺพํฯ พฺยเตฺตน ภิกฺขุนา ปฏิพเลน สโงฺฆ ญาเปตโพฺพ –

๑๒๙. ‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนํ…เป.… โส ปริวุตฺถปริวาโส สงฺฆํ ติสฺสนฺนํ อาปตฺตีนํ ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจติฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ, สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน ติสฺสนฺนํ อาปตฺตีนํ ฉารตฺตํ มานตฺตํ ทเทยฺยฯ เอสา ญตฺติฯ

‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนํ…เป.… โส ปริวุตฺถปริวาโส สงฺฆํ ติสฺสนฺนํ อาปตฺตีนํ ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจติฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโนติสฺสนฺนํ อาปตฺตีนํ ฉารตฺตํ มานตฺตํ เทติฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน ติสฺสนฺนํ อาปตฺตีนํ ฉารตฺตํ มานตฺตสฺส ทานํ, โส ตุณฺหสฺส; ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺยฯ

‘‘ทุติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.… ตติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.…ฯ

‘‘ทินฺนํสเงฺฆน อุทายิสฺส ภิกฺขุโน ติสฺสนฺนํ อาปตฺตีนํ ฉารตฺตํ มานตฺตํฯ ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตุณฺหี, เอวเมตํ ธารยามี’’ติฯ

มานตฺตจาริกมูลายปฏิกสฺสนาทิ

๑๓๐. โส มานตฺตํ จรโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส ภิกฺขูนํ อาโรเจสิ – ‘‘อหํ, อาวุโส, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนํ…เป.… โสหํ มานตฺตํ จรโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ กถํ นุ โข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพ’’นฺติ? ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํฯ ‘‘เตน หิ, ภิกฺขเว, สโงฺฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสิตฺวา ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาสํ ทตฺวา ฉารตฺตํ มานตฺตํ เทตุฯ เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพ…เป.…ฯ

‘‘เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพ…เป.…ฯ

‘‘เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, ฉารตฺตํ มานตฺตํ ทาตพฺพํ…เป.… เทติ…เป.… ฯ

‘‘ทินฺนํ สเงฺฆน อุทายิสฺส ภิกฺขุโน อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํฯ ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตุณฺหี, เอวเมตํ ธารยามี’’ติฯ

อพฺภานารหมูลายปฏิกสฺสนาทิ

๑๓๑. โส จิณฺณมานโตฺต อพฺภานารโห อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส ภิกฺขูนํ อาโรเจสิ – ‘‘อหํ, อาวุโส, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนํ…เป.… โสหํ จิณฺณมานโตฺต อพฺภานารโห อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ กถํ นุ โข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพ’’นฺติ? ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํฯ ‘‘เตน หิ, ภิกฺขเว, สโงฺฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสิตฺวา ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาสํ ทตฺวา ฉารตฺตํ มานตฺตํ เทตุฯ เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพ…เป.…ฯ

‘‘เอวญฺจปน, ภิกฺขเว, ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพ…เป.…ฯ

‘‘เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, ฉารตฺตํ มานตฺตํ ทาตพฺพํ…เป.… เทติ…เป.…ฯ

‘‘ทินฺนํ สเงฺฆน อุทายิสฺส ภิกฺขุโน อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํฯ ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตุณฺหี, เอวเมตํ ธารยามี’’ติฯ

ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนอพฺภานํ

๑๓๒. โสจิณฺณมานโตฺต ภิกฺขูนํ อาโรเจสิ – ‘‘อหํ, อาวุโส, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนํ…เป.… โสหํ จิณฺณมานโตฺตฯ กถํ นุ โข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพ’’นฺติ? ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํฯ ‘‘เตน หิ, ภิกฺขเว, สโงฺฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อเพฺภตุฯ เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, อเพฺภตโพฺพ –

‘‘เตน, ภิกฺขเว, อุทายินา ภิกฺขุนา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา, เอกํสํ อุตฺตราสงฺคํ กริตฺวา, วุฑฺฒานํ ภิกฺขูนํ ปาเท วนฺทิตฺวา, อุกฺกุฏิกํ นิสีทิตฺวา, อญฺชลิํ ปคฺคเหตฺวา, เอวมสฺส วจนีโย – ‘อหํ, ภเนฺต, เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปกฺขปริวาสํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปกฺขปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวสโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจิํฯ ตํ มํ สโงฺฆ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสิฯ โสหํ สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยาสเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาสํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวุตฺถปริวาโส มานตฺตารโห อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชึ สเญฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจิํฯ ตํ มํ สโงฺฆ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเญฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสิฯ โสหํ สงฺฆํ อนฺตรา

เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาสํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวุตฺถปริวาโส สงฺฆํ ติสฺสนฺนํ อาปตฺตีนํ ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ ติสฺสนฺนํ อาปตฺตีนํ ฉารตฺตํ มานตฺตํ อทาสิฯ โสหํ มานตฺตํ จรโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิํ สเณฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจิํฯ ตํ มํ สโงฺฆ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสิฯ โสหํ สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาสํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวุตฺถปริวาโส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ อทาสิฯ โสหํ จิณฺณมานโตฺต อพฺภานารโห อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิํ สเณฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โสหํ สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจิํฯ ตํ มํ สโงฺฆ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสิฯ โสหํ สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาสํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวุตฺถปริวาโส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ อทาสิฯ โสหํ, ภเนฺต, จิณฺณมานโตฺต สงฺฆํ อพฺภานํ ยาจามี’’’ติฯ

‘‘ทุติยมฺปิ ยาจิตพฺพํฯ ตติยมฺปิ ยาจิตพฺพํฯ พฺยเตฺตน ภิกฺขุนา ปฏิพเลน สโงฺฆ ญาเปตโพฺพ –

๑๓๓. ‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเณฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปกฺขปริวาสํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปกฺขปริวาสํ อทาสิฯ โส ปริวสโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเณฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายิํ ภิกฺขุํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสิฯ โส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาสํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาสํ อทาสิฯ โส ปริวุตฺถปริวาโส มานตฺตารโห อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเณฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปณฺ

จาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสิฯ โส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาสํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาสํ อทาสิฯ โส ปริวุตฺถปริวาโส สงฺฆํ ติสฺสนฺนํ อาปตฺตีนํ ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน ติสฺสนฺนํ อาปตฺตีนํ ฉารตฺตํ มานตฺตํ อทาสิฯ โส มานตฺตํ จรโนฺต อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเณฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสิฯ โส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาสํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาสํ อทาสิฯ โส ปริวุตฺถปริวาโส สงฺฆํ [โส สํฆํ (ก.)] อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ อทาสิฯ โส จิณฺณมานโตฺต อพฺภานารโห อนฺตรา เอกํ อาปตฺตึ อาปชฺชิ สเณฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนํฯ โส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย มูลาย ปฏิกสฺสิฯ โส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาสํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาสํ อทาสิฯ โส ปริวุตฺถปริวาโส สงฺฆํ อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ ยาจิฯ สโงฺฆ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน อนฺตรา เอกิสฺสา อาปตฺติยา สเณฺจตนิกาย สุกฺกวิสฺสฏฺฐิยา ปณฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาย ฉารตฺตํ มานตฺตํ อทาสิฯ โส จิณฺณมานโตฺต สงฺฆํ อพฺภานํ ยาจติฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ, สโงฺฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อเพฺภยฺยฯ เอสา ญตฺติฯ

‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อุทายี ภิกฺขุ เอกํ อาปตฺตึอาปชฺชิ สเณฺจตนิกํ สุกฺกวิสฺสฏฺฐึ ปกฺขปฺปฏิจฺฉนฺนํ…เป.… โส จิณฺณมานโตฺต สงฺฆํ อพฺภานํ ยาจติฯ สโงฺฆ อุทายึ ภิกฺขุํ อเพฺภติฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อุทายิสฺส ภิกฺขุโน อพฺภานํ, โส ตุณฺหสฺส; ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺยฯ

‘‘ทุติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.… ตติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.…ฯ

‘‘อพฺภิโต สเงฺฆน อุทายี ภิกฺขุฯ ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตุณฺหี, เอวเมตํ ธารยามี’’ติฯ

สุกฺกวิสฺสฏฺฐิ สมตฺตาฯ

๒. ปริวาโส

อคฺฆสโมธานปริวาโส

๑๓๔. เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปนฺโน โหติ – เอกา อาปตฺติ เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนา, เอกา อาปตฺติ ทฺวีหปฺปฏิจฺฉนฺนา, เอกา อาปตฺติ ตีหปฺปฏิจฺฉนฺนา, เอกา อาปตฺติ จตูหปฺปฏิจฺฉนฺนา, เอกา อาปตฺติ ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนา, เอกา อาปตฺติ ฉาหปฺปฏิจฺฉนฺนา, เอกา อาปตฺติ สตฺตาหปฺปฏิจฺฉนฺนา, เอกา อาปตฺติ อฏฺฐาหปฺปฏิจฺฉนฺนา, เอกา อาปตฺติ นวาหปฺปฏิจฺฉนฺนา, เอกา อาปตฺติ ทสาหปฺปฏิจฺฉนฺนาฯ โส ภิกฺขูนํ อาโรเจสิ – ‘‘อหํ, อาวุโส, สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ – เอกา อาปตฺติ เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนา…เป.… เอกา อาปตฺติ ทสาหปฺปฏิจฺฉนฺนาฯ กถํ นุ โข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพ’’นฺติ? ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํฯ ‘‘เตน หิ, ภิกฺขเว, สโงฺฆ ตสฺส ภิกฺขุโน ตาสํ อาปตฺตีนํ ยา อาปตฺติ ทสาหปฺปฏิจฺฉนฺนาตสฺสา อเคฺฆน สโมธานปริวาสํ เทตุฯ เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, ทาตโพฺพ –

‘‘เตน , ภิกฺขเว, ภิกฺขุนา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา…เป.… เอวมสฺส วจนีโย – ‘อหํ, ภเนฺต, สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ – เอกา อาปตฺติ เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนา…เป.… เอกา อาปตฺติ ทสาหปฺปฏิจฺฉนฺนาฯ โสหํ, ภเนฺต, สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ ยา อาปตฺติ ทสาหปฺปฏิจฺฉนฺนา ตสฺสา อเคฺฆน สโมธานปริวาสํ ยาจามี’ติฯ ทุติยมฺปิ ยาจิตโพฺพฯ ตติยมฺปิ ยาจิตโพฺพฯ พฺยเตฺตน ภิกฺขุนา ปฏิพเลน สโงฺฆ ญาเปตโพฺพ –

๑๓๕. ‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิ – เอกา อาปตฺติ เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนา…เป.… เอกา อาปตฺติ ทสาหปฺปฏิจฺฉนฺนาฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ ยา อาปตฺติ ทสาหปฺปฏิจฺฉนฺนา ตสฺสา อเคฺฆน สโมธานปริวาสํ ยาจติฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ, สโงฺฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน ตาสํ อาปตฺตีนํ ยา อาปตฺติ ทสาหปฺปฏิจฺฉนฺนา ตสฺสา อเคฺฆน สโมธานปริวาสํ ทเทยฺยฯ เอสา ญตฺติฯ

‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิ – เอกา อาปตฺติ เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนา…เป.… เอกา อาปตฺติ ทสาหปฺปฏิจฺฉนฺนาฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ ยา อาปตฺติ ทสาหปฺปฏิจฺฉนฺนา ตสฺสา อเคฺฆน สโมธานปริวาสํ ยาจติฯ สโงฺฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน ตาสํ อาปตฺตีนํ ยา อาปตฺติ ทสาหปฺปฏิจฺฉนฺนา ตสฺสา อเคฺฆน สโมธานปริวาสํ เทติฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน ตาสํ อาปตฺตีนํ ยา อาปตฺติ ทสาหปฺปฏิจฺฉนฺนา; ตสฺสา อเคฺฆน สโมธานปริวาสสฺส ทานํ, โส ตุณฺหสฺส; ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺยฯ

‘‘ทุติยมฺปิเอตมตฺถํ วทามิ…เป.… ตติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.…ฯ

‘‘ทิโนฺน สเงฺฆน อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน ตาสํ อาปตฺตีนํ ยา อาปตฺติ ทสาหปฺปฏิจฺฉนฺนา ตสฺสา อเคฺฆน สโมธานปริวาโสฯ ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตุณฺหี, เอวเมตํ ธารยามี’’ติฯ

สพฺพจิรปฺปฏิจฺฉนฺนอคฺฆสโมธานํ

๑๓๖. เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปนฺโน โหติ – เอกา อาปตฺติ เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนา , เทฺว อาปตฺติโย ทฺวีหปฺปฏิจฺฉนฺนาโย [ทฺวีหปฺปฏิจฺฉนฺนา (ก. เอวํ ยาวทสาหปฺปฏิจฺฉนฺนา)], ติสฺโส อาปตฺติโย ตีหปฺปฏิจฺฉนฺนาโย, จตสฺโส อาปตฺติโย จตูหปฺปฏิจฺฉนฺนาโย, ปญฺจ อาปตฺติโย ปญฺจาหปฺปฏิจฺฉนฺนาโย, ฉ อาปตฺติโย ฉาหปฺปฏิจฺฉนฺนาโย, สตฺต อาปตฺติโย สตฺตาหปฺปฏิจฺฉนฺนาโย, อฏฺฐ อาปตฺติโย อฏฺฐาหปฺปฏิจฺฉนฺนาโย, นว อาปตฺติโย นวาหปฺปฏิจฺฉนฺนาโย, ทส อาปตฺติโย ทสาหปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ โส ภิกฺขูนํ อาโรเจสิ – ‘‘อหํ, อาวุโส, สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ, เอกา อาปตฺติ เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนา…เป.… ทส อาปตฺติโย ทสาหปฺปฏิจฺฉนฺนาโย ฯ กถํ นุ โข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพ’’นฺติ? ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํฯ ‘‘เตน หิ, ภิกฺขเว, สโงฺฆ ตสฺส ภิกฺขุโน ตาสํ อาปตฺตีนํ ยา อาปตฺติโย สพฺพจิรปฺปฏิจฺฉนฺนาโย ตาสํ อเคฺฆน สโมธานปริวาสํ เทตุฯ เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, ทาตโพฺพ –

‘‘เตน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุนา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา…เป.… เอวมสฺส วจนีโย – ‘อหํ, ภเนฺต, สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ, เอกา อาปตฺติ เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนา…เป.… ทส อาปตฺติโย ทสาหปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ โสหํ, ภเนฺต, สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ ยา อาปตฺติโย สพฺพจิรปฺปฏิจฺฉนฺนาโย ตาสํ อเคฺฆน สโมธานปริวาสํ ยาจามี’ติฯ ทุติยมฺปิ ยาจิตโพฺพฯ ตติยมฺปิ ยาจิตโพฺพฯ ‘‘พฺยเตฺตน ภิกฺขุนา ปฏิพเลน สโงฺฆ ญาเปตโพฺพ –

๑๓๗. สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิ, เอกา อาปตฺติ เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนา…เป.… ทส อาปตฺติโย ทสาหปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ ยา อาปตฺติโย สพฺพจิรปฺปฏิจฺฉนฺนาโย ตาสํ อเคฺฆน สโมธานปริวาสํ ยาจติฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ สโงฺฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน ตาสํ อาปตฺตีนํ ยา อาปตฺติโย สพฺพจิรปฺปฏิจฺฉนฺนาโย ตาสํ อเคฺฆน สโมธานปริวาสํ ทเทยฺยฯ เอสา ญตฺติฯ

‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิ – เอกา อาปตฺติ เอกาหปฺปฏิจฺฉนฺนา…เป.… ทส อาปตฺติโย ทสาหปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ ยาอาปตฺติโย สพฺพจิรปฺปฏิจฺฉนฺนาโย ตาสํ อเคฺฆน สโมธานปริวาสํ ยาจติฯ สโงฺฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน ตาสํ อาปตฺตีนํ ยา อาปตฺติโย สพฺพจิรปฺปฏิจฺฉนฺนาโย ตาสํ อเคฺฆน สโมธานปริวาสํ เทติฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน ตาสํ อาปตฺตีนํ ยา อาปตฺติโย สพฺพจิรปฺปฏิจฺฉนฺนาโย ตาสํ อเคฺฆน สโมธานปริวาสสฺส ทานํ, โส ตุณฺหสฺส; ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺยฯ

‘‘ทุติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.… ตติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.…ฯ

‘‘ทิโนฺน สเงฺฆน อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน ตาสํ อาปตฺตีนํ ยา อาปตฺติโย สพฺพจิรปฺปฏิจฺฉนฺนาโย ตาสํ อเคฺฆน สโมธานปริวาโสฯ ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตุณฺหี, เอวเมตํ ธารยามี’’ติฯ

เทฺวมาสปริวาโส

๑๓๘. เตนโข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปนฺโน โหติ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ตสฺส เอตทโหสิ – ‘‘อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาเจยฺย’’นฺติฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาจิฯ ตสฺส สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ อทาสิฯ ตสฺส ปริวสนฺตสฺส ลชฺชีธโมฺม โอกฺกมิ – อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ตสฺส เม เอตทโหสิ – ‘‘อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาเจยฺยนฺติฯ โสหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ อทาสิฯ ตสฺส เม ปริวสนฺตสฺส ลชฺชีธโมฺม โอกฺกมิฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาเจยฺย’’นฺติฯ

โส ภิกฺขูนํ อาโรเจสิ – ‘‘อหํ, อาวุโส, เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ตสฺส เม เอตทโหสิ – ‘อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํเทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาเจยฺย’นฺติฯ โสหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ อทาสิฯ ตสฺส เม ปริวสนฺตสฺส ลชฺชีธโมฺม โอกฺกมิ – อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ตสฺส เม เอตทโหสิ – ‘อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํยาเจยฺย’นฺติฯ โสหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ อทาสิฯ ตสฺส เม ปริวสนฺตสฺส ลชฺชีธโมฺม โอกฺกมิ – ยํนูนาหํ สงฺฆํ อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาเจยฺยนฺติฯ กถํ นุ โข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพ’’นฺติ? ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํฯ ‘‘เตน หิ, ภิกฺขเว, สโงฺฆ ตสฺส ภิกฺขุโน อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ เทตุฯ เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, ทาตโพฺพ –

‘‘เตน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุนา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา, เอกํสํ อุตฺตราสงฺคํ กริตฺวา, วุฑฺฒานํ ภิกฺขูนํ ปาเท วนฺทิตฺวา, อุกฺกุฏิกํ นิสีทิตฺวา, อญฺชลิํ ปคฺคเหตฺวา, เอวมสฺส วจนีโย – ‘อหํ, ภเนฺต, เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ตสฺส เม เอตทโหสิ – อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโย ฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาเจยฺย’นฺติฯ โสหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ อทาสิฯ ตสฺส เม ปริวสนฺตสฺส ลชฺชีธโมฺม โอกฺกมิ – อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ตสฺส เม เอตทโหสิ – ‘อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาเจยฺย’นฺติฯ โสหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาส

ปริวาสํ อทาสิฯ ตสฺส เม ปริวสนฺตสฺส ลชฺชีธมฺมํ โอกฺกมิ – ยํนูนาหํ สงฺฆํ อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาเจยฺยนฺติฯ โสหํ, ภนฺเต, สงฺฆํ อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาจามีติฯ

‘‘ทุติยมฺปิยาจิตโพฺพฯ ตติยมฺปิ ยาจิตโพฺพฯ ‘‘พฺยเตฺตน ภิกฺขุนา ปฏิพเลน สโงฺฆ ญาเปตโพฺพ –

๑๓๙. ‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ตสฺส เอตทโหสิ – ‘อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาเจยฺย’นฺติฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาจิฯ ตสฺส สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ อทาสิฯ ตสฺส ปริวสนฺตสฺส ลชฺชีธมฺมํ โอกฺกมิ – อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ตสฺส เม เอตทโหสิ – ‘อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาเจยฺย’นฺติฯ โสหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ อทาสิฯ ตสฺส เม ปริวสนฺตสฺส ลชฺชีธมฺมํ โอกฺกมิฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาเจยฺยนฺติฯ โส สงฺฆํ อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาจติฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ, สโงฺฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ทเทยฺยฯ เอสา ญตฺติฯ

‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ตสฺส เอตทโหสิ – ‘อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนายเทฺวมาสปริวาสํ ยาเจยฺย’นฺติฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาจิฯ ตสฺส สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ อทาสิฯ ตสฺส ปริวสนฺตสฺส ลชฺชีธมฺมํ โอกฺกมิ – อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ตสฺส เม เอตทโหสิ – ‘อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาเจยฺย’นฺติฯ โสหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ อทาสิฯ ตสฺส เม ปริวสนฺตสฺส ลชฺชีธมฺมํ โอกฺกมิฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาเจยฺยนฺติฯ โส สงฺฆํ อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาจติฯ สโงฺฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ เทติฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสสฺส ทานํ, โส ตุณฺหสฺส; ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺยฯ

‘‘ทุติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.… ตติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.…ฯ

‘‘ทิโนฺน สเงฺฆน อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาโสฯ ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตุณฺหี, เอวเมตํ ธารยามี’’ติฯ เตน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุนา ตทุปาทาย เทฺว มาสา ปริวสิตพฺพาฯ

เทฺว มาสา ปริวสิตพฺพวิธิ

๑๔๐. ‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ตสฺส เอวํ โหติ – ‘อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาเจยฺย’นฺติ ฯ โส สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ เทติฯ ตสฺส ปริวสนฺตสฺส ลชฺชีธโมฺม โอกฺกมิ – ‘อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ตสฺส เม เอตทโหสิ – อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาเจยฺย’นฺติฯ โสหํ สงฺฆํ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาจึฯ ตสฺส เม สโงฺฆ เอกิสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ อทาสิฯ ตสฺส เม ปริวสนฺตสฺส ลชฺชีธโมฺม โอกฺกมิฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาเจยฺยนฺติฯ โส สงฺฆํ อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ เทติฯ เตน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุนา ตทุปาทาย เทฺว มาสา ปริวสิตพฺพาฯ

๑๔๑. ‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโย ; เอกํ อาปตฺตึ ชานาติ, เอกํ อาปตฺตึ น ชานาติฯ โส สงฺฆํ ยํ อาปตฺตึ ชานาติ ตสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ตสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสโนฺต อิตรมฺปิ อาปตฺตึ ชานาติฯ ตสฺส เอวํ โหติ – ‘อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโย; เอกํ อาปตฺตึ ชานึ, เอกํ อาปตฺตึ น ชานึฯ โสหํ สงฺฆํ ยํ อาปตฺตึ ชานึ ตสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาจึฯ ตสฺส เม สโงฺฆ ตสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวสโนฺต อิตรมฺปิ อาปตฺตึ ชานามิฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาเจยฺย’นฺติฯ โส สงฺฆํ อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ เทติฯ เตน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุนา ตทุปาทาย เทฺว มาสา ปริวสิตพฺพาฯ

๑๔๒. ‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโย; เอกํ อาปตฺตึ สรติ, เอกํ อาปตฺตึ นสฺสรติฯ โส สงฺฆํ ยํ อาปตฺตึ สรติ ตสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนายเทฺวมาสปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ตสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสโนฺต อิตรมฺปิ อาปตฺตึ สรติฯ ตสฺส เอวํ โหติ – ‘อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโย; เอกํ อาปตฺตึ สรึ, เอกํ อาปตฺตึ นสฺสรึฯ โสหํ สงฺฆํ ยํ อาปตฺตึ สรึ, ตสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํยาจึฯ ตสฺส เม สโงฺฆ ตสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวส

โนฺต อิตรมฺปิ อาปตฺตึ สรามิฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาเจยฺย’นฺติฯ โส สงฺฆํ อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ เทติฯ เตน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุนา ตทุปาทาย เทฺว มาสา ปริวสิตพฺพาฯ

๑๔๓. ‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโย; เอกาย อาปตฺติยา นิเพฺพมติโก, เอกาย อาปตฺติยา เวมติโกฯ โส สงฺฆํ ยาย อาปตฺติยา นิเพฺพมติโก ตสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ตสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสโนฺต อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา นิเพฺพมติโก โหติฯ ตสฺส เอวํ โหติ – ‘อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโย; เอกาย อาปตฺติยา นิเพฺพมติโก, เอกาย อาปตฺติยา เวมติโกฯ โสหํ สงฺฆํ ยาย อาปตฺติยา นิเพฺพมติโก ตสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาจึฯ ตสฺส เม สโงฺฆ ตสฺสา อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวสโนฺต อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา นิเพฺพมติโกฯ ยํนูนาหํสงฺฆํ อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาเจยฺย’นฺติฯ โส สงฺฆํ อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ อิตริสฺสาปิ อาปตฺติยา เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาย เทฺวมาสปริวาสํ เทติฯ เตน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุนา ตทุปาทาย เทฺว มาสา ปริวสิตพฺพาฯ

๑๔๔. ‘‘อิธปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโย; เอกา อาปตฺติ ชานปฺปฏิจฺฉนฺนา, เอกา อาปตฺติ อชานปฺปฏิจฺฉนฺนาฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เทฺวมาสปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เทฺวมาสปริวาสํ เทติฯ ตสฺส ปริวสนฺตสฺส อโญฺญ ภิกฺขุ อาคจฺฉติ พหุสฺสุโต อาคตาคโม ธมฺมธโร วินยธโร มาติกาธโร ปณฺฑิโต วิยโตฺต เมธาวี ลชฺชี กุกฺกุจฺจโก สิกฺขากาโมฯ โส เอวํ วเทติ – ‘กึ อยํ, อาวุโส, ภิกฺขุ อาปโนฺน? กิสฺสายํ ภิกฺขุ ปริวสตี’ติ? เต เอวํ วเทนฺติ – ‘อยํ, อาวุโส, ภิกฺขุ เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโย; เอกา อาปตฺติ ชานปฺปฏิจฺฉนฺนา, เอกา อาปตฺติ อชานปฺปฏิจฺฉนฺนาฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เทฺวมาสปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เทฺวมาสปริวาสํ อทาสิฯ ตาโย อยํ, อาวุโส, ภิกฺขุ อาปโนฺน, ตาสายํ ภิกฺขุ ปริวสตี’ติฯ โส เอวํ วเทติ – ‘ยายํ, อาวุโส , อาปตฺติ ชานปฺปฏิจฺฉนฺนา, ธมฺมิกํ ตสฺสา อาปตฺติยา ปริวาสทานํ; ธมฺมตฺตา รุหติฯ ยา จ ขฺวายํ, อาวุโส, อาปตฺติ อชานปฺปฏิจฺฉนฺนา, อธมฺมิกํ ตสฺสา อาปตฺติยา ปริวาสทานํ; อธมฺมตฺตา น รุหติฯ เอกิสฺสา, อาวุโส, อาปตฺติยา ภิกฺขุ มานตฺตารโห’’’ติฯ

๑๔๕. ‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโย; เอกา อาปตฺติ สรมานปฺปฏิจฺฉนฺนา, เอกา อาปตฺติ อสฺสรมานปฺปฏิจฺฉนฺนาฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เทฺวมาสปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เทฺวมาสปริวาสํ เทติฯ ตสฺส ปริวสนฺตสฺส อโญฺญ ภิกฺขุ อาคจฺฉติ พหุสฺสุโต อาคตาคโม ธมฺมธโร วินยธโร มาติกาธโร ปณฺฑิโต วิยโตฺต เมธาวี ลชฺชีกุกฺกุจฺจโก สิกฺขากาโมฯ โส เอวํ วเทติ – ‘กิ อยํ, อาวุโส, ภิกฺขุ อาปโนฺน? กิสฺสายํ ภิกฺขุ ปริวสตี’ติ? เต เอวํ วเทนฺติ – ‘อยํ, อาวุโส, ภิกฺขุ เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโย; เอกา อาปตฺ

ติ สรมานปฺปฏิจฺฉนฺนา, เอกา อาปตฺติ อสฺสรมานปฺปฏิจฺฉนฺนาฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เทฺวมาสปริวาสํ ยาจิฯ ตสฺส สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เทฺวมาสปริวาสํ อทาสิฯ ตาโย อยํ, อาวุโส, ภิกฺขุ อาปโนฺน; ตาสายํ ภิกฺขุ ปริวสตี'ติฯ โส เอวํ วเทติ – 'ยายํ, อาวุโส , อาปตฺติ สรมานปฺปฏิจฺฉนฺนา ธมฺมิกํ ตสฺสา อาปตฺติยา ปริวาสทานํ; ธมฺมตฺตา รุหติฯ ยา จ ขฺวายํ, อาวุโส, อาปตฺติ อสฺสรมานปฺปฏิจฺฉนฺนา, อธมฺมิกํ ตสฺสา อาปตฺติยา ปริวาสทานํ; อธมฺมตฺตา น รุหติฯ เอกิสฺสา, อาวุโส, อาปตฺติยา ภิกฺขุ มานตฺตารโห'''ติฯ

๑๔๖. ''อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโย; เอกา อาปตฺติ นิเพฺพมติกปฺปฏิจฺฉนฺนา, เอกา อาปตฺติ เวมติกปฺปฏิจฺฉนฺนาฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เทฺวมาสปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เทฺวมาสปริวาสํ เทติฯ ตสฺส ปริวสนฺตสฺส อโญฺญ ภิกฺขุ อาคจฺฉติ พหุสฺสุโต อาคตาคโม ธมฺมธโร วินยธโร มาติกาธโร ปณฺฑิโต วิยโตฺต เมธาวี ลชฺชี กุกฺกุจฺจโก สิกฺขากาโมฯ โส เอวํ วเทติ – 'กึ อยํ, อาวุโส, ภิกฺขุ อาปโนฺน? กิสฺสายํ ภิกฺขุ ปริวสตี'ติ? เต เอวํ วเทนฺติ – 'อยํ, อาวุโส, ภิกฺขุ เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโย; เอกา อาปตฺติ นิเพฺพมติกปฺปฏิจฺฉนฺนา, เอกา อาปตฺติ เวมติกปฺปฏิจฺฉนฺนาฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เทฺวมาสปริวาสํ ยาจิฯ ตสฺส สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เทฺวมาสปริวาสํ อทาสิฯ ตาโย อยํ, อาวุโส, ภิกฺขุ อาปโนฺน; ตาสายํ ภิกฺขุ ปริวสตี'ติฯ โส เอวํ วเทติ – 'ยายํ , อาวุโส, อาปตฺติ นิเพฺพมติกปฺปฏิจฺฉนฺนา, ธมฺมิกํ ตสฺสา อาปตฺติยา ปริวาสทานํ; ธมฺมตฺตา รุหติฯ ยา จ ขฺวายํ, อาวุโส, อาปตฺติ เวมติกปฺปฏิจฺฉนฺนา อธมฺมิกํ ตสฺสา อาปตฺติยา ปริวาสทานํ; อธมฺมตฺตา น รุหติฯ เอกิสฺสา, อาวุโส, อาปตฺติยา ภิกฺขุ มานตฺตารโห''ติฯ

๑๔๗. เตนโข ปน สมเยน อญฺญตฺตโร ภิกฺขุ เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปโนฺน โหติ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ตสฺส เอตทโหสิ – ''อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํยาเจยฺย''นฺติฯ โส สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํยาจิฯ ตสฺส สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ อทาสิฯ ตสฺส ปริวสนฺตสฺส ลชฺชีธโมฺม โอกฺกมิ – ''อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ตสฺส เม เอตทโหสิ – 'อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ ยาเจยฺย'นฺติฯ โสหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ ยาจึฯ ตสฺส เม สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ อทาสิฯ ตสฺส เม ปริวสนฺตสฺส ลชฺชีธโมฺม โอกฺกมิฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ อิตรมฺปิ มาสํ ปริวาสํ [อิตรมฺปิ มาสปริวาสํ (สฺยา. ก. เอวมุปริปิ)] ยาเจยฺย''นฺติฯ

โส ภิกฺขูนํ อาโรเจสิ – ''อหํ โข, อาวุโส, เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ตสฺส เม เอตทโหสิ – 'อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ ยาเจยฺย'นฺติฯ โสหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ ยาจึฯ ตสฺส เม สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ อทาสิฯ ตสฺส เม ปริวสนฺตสฺส ลชฺ

ชีธโมฺม โอกฺกมิ – อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ตสฺส เม เอตทโหสิ – ‘อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ ยาเจยฺย’นฺติฯ โสหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ ยาจึฯ ตสฺส เม สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ อทาสิฯ ตสฺส เม ปริวสนฺตสฺส ลชฺชีธโมฺม โอกฺกมิฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ อิตรมฺปิ มาสํ ปริวาสํ ยาเจยฺย’นฺติฯ กถํ นุ โข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพ’’นฺติ? ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํฯ ‘‘เตน หิ, ภิกฺขเว, สโงฺฆ ตสฺส ภิกฺขุโน ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ อิตรมฺปิ มาสํ ปริวาสํ เทตุฯ เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, ทาตโพฺพ –

‘‘เตน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุนา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา…เป.… เอวมสฺส วจนีโย – อหํ, ภเนฺต, เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโย ฯ ตสฺส เม เอตทโหสิ – ‘อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ ยาเจยฺย’นฺติฯ โสหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ ยาจึฯ ตสฺส เม สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ อทาสิฯ ตสฺส เม ปริวสนฺตสฺส ลชฺชีธโมฺม โอกฺกมิ – อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ตสฺส เม เอตทโหสิ – ‘อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ ยาเจยฺย’นฺติฯ โสหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ ยาจึฯ ตสฺส เม สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ อทาสิฯ ตสฺส เม ปริวสนฺตสฺส ลชฺชีธโมฺม โอกฺกมิฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ อิตรมฺปิ มาสํ ปริวาสํ ยาเจยฺยนฺติฯ โสหํ, ภเนฺต, สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ อิตรมฺปิ มาสํ ปริวาสํ ยาจามีติฯ ทุติยมฺปิ ยาจิตโพฺพฯ ตติยมฺปิ ยาจิตโพฺพฯ พฺยเตฺตน ภิกฺขุนา ปฏิพเลน สโงฺฆ ญาเปตโพฺพ –

๑๔๘. ‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ตสฺส เอตทโหสิ – ‘อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ ยาเจยฺย’นฺติฯ โส สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ ยาจิฯ ตสฺส สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ อทาสิฯ ตสฺส ปริวสนฺตสฺส ลชฺชีธโมฺม โอกฺกมิ – อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ตสฺส เม เอตทโหสิ – ‘อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ ยาเจยฺย’นฺติฯ โสหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ ยาจึฯ ตสฺส เม สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ อทาสิฯ ตสฺส เม ปริวสนฺตสฺส ลชฺชีธโมฺม โอกฺกมิฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ อิตรมฺปิ มาสํ ปริวาสํ ยาเจยฺยนฺติฯ โส สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ อิตรมฺปิ มาสํ ปริวาสํ ยาจติฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ, สโงฺฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ อิตรมฺปิ มาสํ ปริวาสํ ทเทยฺยฯ เอสา ญตฺติฯ

‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ตสฺส เอตทโหสิ – ‘อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ เทฺว มาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํยาเจยฺย’นฺติฯ โส สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ ยาจิฯ ตสฺส สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ อทาสิฯ ตสฺส ปริวสนฺตสฺส ลชฺชีธมฺมํ โอกฺกมิ – อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ตสฺส เม เอตทโหสิ – ‘อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ ยาเจยฺย’นฺติฯ โสหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ ยาจึฯ ตสฺส เม สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺว มาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ อทาสิฯ ตสฺส เม ปริวสนฺตสฺส ลชฺชีธมฺมํ โอกฺกมิฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ อิตรมฺปิ มาสํ ปริวาสํ ยาเจยฺย’นฺติฯ โส สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ อิตรมฺปิ มาสํ ปริวาสํ ยาจติฯ สโงฺฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ อิตรมฺปิ มาสํ ปริวาสํ เทติฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ อิตรมฺปิ มาสํ ปริวาสสฺส [อิตรมฺปิ มาสปริวาสสฺส (ก.), อิตรสฺสปิ มาสปริวาสสฺส (สฺยา.)] ทานํ, โส ตุณฺหสฺส; ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺยฯ

‘‘ทุติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.… ตติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.…ฯ

‘‘ทินฺโน สเงฺฆน อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ อิตรมฺปิ มาสํ ปริวาโส [อิตรมฺปิ มาสปริวาโส (ก.), อิตโรปิ มาสปริวาโส (สฺยา.)]ฯ ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตุณฺหี, เอวเมตํ ธารยามี’’ติฯ

‘‘เตน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุนา ปุริมํ อุปาทาย เทฺว มาสา ปริวสิตพฺพาฯ

๑๔๙. ‘‘อิธปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ตสฺส เอวํ โหติ – ‘อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ ยาเจยฺย’นฺติฯ โส สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ เทติฯ ตสฺส ปริวสนฺตสฺส ลชฺชีธมฺมํ โอกฺกมิ – อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ตสฺส เม เอตทโหสิ – ‘อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ ยาเจยฺย’นฺติฯ โสหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ ยาจึฯ ตสฺส เม สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เอกมาสปริวาสํ อทาสิฯ ตสฺส เม ปริวสนฺตสฺส ลชฺชีธมฺมํ โอกฺกมิฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ อิตรมฺปิ มาสํ ปริวาสํ ยาเจยฺย’นฺติฯ โส สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ อิตรมฺปิ มาสํ ปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ อิตรมฺปิ มาสํ ปริวาสํ เทติฯ เตน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุนา ปุริมํ อุปาทาย เทฺว มาสา ปริวสิตพฺพาฯ

๑๕๐. ‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโย; เอกํ มาสํ ชานาติ, เอกํ มาสํ น ชานาติฯ โส สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ ยํ มาสํ ชานาติ ตํ มาสํ ปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ ยํ มาสํ ชานาติ ตํ มาสํ ปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสโนฺต อิตรมฺปิ มาสํ ชานาติฯ ตสฺส เอวํ โหติ – ‘อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโย; เอกํ มาสํ ชานิํ, เอกํ มาสํ น ชานิํฯ โสหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ ยํ มาสํ ชานิํ ตํ มาสํ ปริวาสํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ ยํมาสํ ชานิํ ตํ มาสํ ปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวสโนฺต อิตรมฺปิ มาสํ ชานามิฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ อิตรมฺปิ มาสํ ปริวาสํ ยาเจยฺย’นฺติฯ โส สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ อิตรมฺปิ มาสํ ปริวาสํ ยาจติ ฯ ตสฺส สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ อิตรมฺปิ มาสํ ปริวาสํ เทติฯ เตน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุนา ปุริมํ อุปาทาย เทฺว มาสา ปริวสิตพฺพาฯ

๑๕๑. ‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโย; เอกํ มาสํ สรติ, เอกํ มาสํ นสฺสรติฯ โส สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ ยํ มาสํ สรติ ตํ มาสํ ปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ ยํ มาสํ สรติ ตํ มาสํ ปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสโนฺต อิตรมฺปิ มาสํ สรติฯ ตสฺส เอวํ โหติ – ‘อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโย; เอกํ มาสํ สริํ, เอกํ มาสํ นสฺสริํฯ โสหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ ยํ มาสํ สริํ ตํ มาสํ ปริวาสํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ ยํ มาสํ สริํ ตํ มาสํ ปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวสโนฺต อิตรมฺปิ มาสํ สรามิฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ อิตรมฺปิ มาสํ ปริวาสํ ยาเจยฺย’นฺติฯ โส สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ อิตรมฺปิ มาสํ ปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ อิตรมฺปิ มาสํ ปริวาสํ เทติฯ เตน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุนา ปุริมํ อุปาทาย เทฺว มาสา ปริวสิตพฺพาฯ

๑๕๒. ‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโย; เอกํ มาสํ นิเพฺพมติโก, เอกํ มาสํ เวมติโกฯ โส สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ ยํ มาสํ นิเพฺพมติโก ตํ มาสํ ปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ ยํ มาสํ นิเพฺพมติโก ตํ มาสํ ปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสโนฺต อิตรมฺปิ มาสํ นิเพฺพมติโก โหติฯ ตสฺส เอวํ โหติ – ‘อหํ โข เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโย; เอกํ มาสํ นิเพฺพมติโก, เอกํ มาสํ เวมติโก ฯ โสหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ ยํ มาสํ นิเพฺพมติโก ตํ มาสํ ปริวาสํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉานฺนานํ ยํ มาสํ นิเพฺพมติโก ตํ มาสํ ปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวสโนฺต อิตรมฺปิ มาสํ นิเพฺพมติโกฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ อิตรมฺปิ มาสํ ปริวาสํ ยาเจยฺย’นฺติฯ โส สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ อิตรมฺปิ มาสํ ปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ อิตรมฺปิ มาสํ ปริวาสํ เทติฯ เตน, ภิกฺขเว , ภิกฺขุนา ปุริมํ อุปาทาย เทฺว มาสา ปริวสิตพฺพาฯ

๑๕๓. ‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโย; เอโก มาโส ชานปฺปฏิจฺฉโนฺน, เอโก มาโส อชานปฺปฏิจฺฉโนฺนฯ โส สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺ

ตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เทฺวมาสปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาส ปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เทฺวมาสปริวาสํ เทติฯ ตสฺส ปริวสนฺตสฺส อโญฺญ ภิกฺขุ อาคจฺฉติ พหุสฺสุโต อาค ตาคโม ธมฺมธโร วินยธโร มาติกาธโร ปณฺฑิโต วิยโตฺต เมธาวี ลชฺชี กุกฺกุจฺจโก สิกฺขากาโมฯ โส เอวํ วเทติ – ‘กึ อยํ, อาวุโส, ภิกฺขุ อาปโนฺน? กิสฺสายํ ภิกฺขุ ปริวสตี’ติ? เต เอวํ วเทนฺติ – ‘อยํ, อาวุโส, ภิกฺขุ เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ เอโก มาโส ชานปฺปฏิจฺฉโนฺน, เอโก มาโส อชานปฺปฏิจฺฉโนฺนฯ โส สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาส ปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เทฺวมาสปริวาสํ ยาจิฯ ตสฺส สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เทฺว มาสปริวาสํ อทาสิฯ ตาโย อยํ, อาวุโส, ภิกฺขุ อาปโนฺน ตาสายํ ภิกฺขุ ปริวสตี’ติฯ โส เอวํ วเทติ – ‘ยฺวายํ, อาวุโส, มาโส ชานปฺปฏิจฺฉโนฺน ธมฺมิกํ ตสฺส มาสสฺส ปริวาสทานํ; ธมฺมตฺตา รุหติฯ โย จ ขฺวายํ, อาวุโส, มาโส อชานปฺปฏิจฺฉโนฺน อธมฺมิกํ ตสฺส มาสสฺส ปริวาสทานํ; อธมฺมตฺตา น รุห ติฯ เอกสฺส, อาวุโส , มาสสฺส ภิกฺขุ มานตฺตารโห’ติฯ

๑๕๔. ‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺ นาโย; เอโก มาโส สรมานปฺปฏิจฺฉโนฺน, เอโก มาโส อสฺสรมานปฺปฏิจฺฉโนฺนฯ โส สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เทฺวมาสปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาส ปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เทฺวมาสปริวาสํ เทติฯ ตสฺส ปริวสนฺตสฺส อโญฺญ ภิกฺขุ อาคจฺฉติ พหุสฺสุโต อาค ตาคโม ธมฺมธโร วินยธโร มาติกาธโร ปณฺฑิโต วิยโตฺต เมธาวี ลชฺชี กุกฺกุจฺจโก สิกฺขากาโม ฯ โส เอวํ วเทติ – ‘กึ อยํ, อาวุโส, ภิกฺขุ อาปโนฺน? กิสฺสายํ ภิกฺขุ ปริวสตี’ติ? เต เอวํ วเทนฺติ – ‘อยํ, อาวุโส, ภิกฺขุ เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโย; เอโก มาโส สรมานปฺปฏิจฺฉโนฺน, เอโก มาโส อสฺสรมานปฺปฏิจฺฉโนฺนฯ โส สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาส ปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เทฺวมาสปริวาสํ ยาจิฯ ตสฺส สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เทฺว มาสปริวาสํ อทาสิฯ ตาโย อยํ, อาวุโส, ภิกฺขุ อาปโนฺน ตาสายํ ภิกฺขุ ปริวสตี’ติฯ โส เอวํ วเทติ – ‘ยฺวายํ, อาวุโส, มาโส สรมานปฺปฏิจฺฉโนฺน ธมฺมิกํ ตสฺส มาสสฺส ปริวาสทานํ; ธมฺมตฺตา รุหติฯ โย จ ขฺวายํ, อาวุโส, มาโส อสฺสรมานปฺปฏิจฺฉโนฺน อธมฺมิกํ ตสฺส มาสสฺส ปริวาสทานํ; อธมฺมตฺ ตา น รุหติฯ เอกสฺส, อาวุโส, มาสสฺส ภิกฺขุ มานตฺตารโห’ติฯ

๑๕๕. ‘‘อิธปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺ นาโย; เอโก มาโส นิเพฺพมติกปฺปฏิจฺฉโนฺน, เอโก มาโส เวมติกปฺปฏิจฺฉโนฺนฯ โส สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เทฺวมาสปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาส ปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เทฺวมาสปริวาสํ เทติฯ ตสฺส ปริวสนฺตสฺส อโญฺญ ภิกฺขุ อาคจฺฉติ พหุสฺสุโต อาค ตาคโม ธมฺมธโร วินยธโร มาติกาธโร ปณฺฑิโต วิยโตฺต เมธาวี ลชฺชี กุกฺกุจฺจโก สิกฺขากาโมฯ โส เอวํ วเทติ – ‘กึ อยํ, อาวุโส, ภิกฺขุ อาปโนฺน? กิสฺสายํ ภิกฺขุ ปริวสตี’ติ? เต เอวํ วเทนฺติ – ‘อยํ, อาวุโส, ภิกฺขุ เทฺว สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนาโย; เอโก มาโส นิเพฺพมติกปฺปฏิจฺฉโนฺน, เอโก มาโส เวมติกปฺปฏิจฺฉโนฺนฯ โส สงฺฆํ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาส ปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เทฺวมาสปริวาสํ ยาจิฯ ตสฺส สโงฺฆ ทฺวินฺนํ อาปตฺตีนํ เทฺวมาสปฺปฏิจฺฉนฺนานํ เทฺว มาสปริวาสํ อทาสิฯ ตาโย อยํ, อาวุโส, ภิกฺขุ อาปโนฺน ตาสายํ ภิกฺขุ ปริวสตี’ติ ฯ โส เอวํ วเทติ – ‘ยฺวายํ, อาวุโส, มาโส นิเพฺพมติกปฺปฏิจฺฉโนฺน ธมฺมิกํ ตสฺส มาสสฺส ปริวาสทานํ; ธมฺมตฺตา รุห ติฯ โย จ ขฺวายํ, อาวุโส, มาโส เวมติกปฺปฏิจฺฉโนฺน อธมฺมิกํ ตสฺส มาสสฺส ปริวาสทานํ; อธมฺมตฺ ตา น รุหติฯ เอกสฺส, อาวุโส, มาสสฺส ภิกฺขุ มานตฺตารโห’’ติฯ

สุทฺธนฺตปริวาโส

๑๕๖. เตนโข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปนฺโน โหติฯ โส อาปตฺติปริยนฺตํ น ชานาติ; รตฺติปริยนฺตํ น ชานาติ; อาปตฺติปริยนฺตํ นสฺสรติ, รตฺติปริยนฺตํ นสฺสรติ; อาปตฺติปริยเนฺต เวมติโก, รตฺติปริยเนฺต เวมติโกฯ โส ภิกฺขูนํ อาโรเจสิ – ‘‘อหํ, อาวุโส, สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ; อาปตฺติปริยนฺตํ น ชานามิ, รตฺติปริยนฺตํ น ชานามิ; อาปตฺติปริยนฺตํ นสฺสรามิ, รตฺติปริยนฺตํ นสฺสรามิ; อาปตฺติปริยเนฺต เวมติโก, รตฺติปริยเนฺต เวมติโกฯ กถํ นุ โข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพ’’นฺติ? ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํฯ ‘‘เตน หิ, ภิกฺขเว, สโงฺฆ ตสฺส ภิกฺขุโน ตาสํ อาปตฺตีนํ สุทฺธนฺตปริวาสํ เทตุฯ เอวญฺจ ปน, ภิกฺขเว, ทาตโพฺพ –

‘‘เตน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุนา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา…เป.… เอวมสฺส วจนีโย – ‘อหํ, ภเนฺต, สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํฯ อาปตฺติปริยนฺตํ น ชานามิ, รตฺติปริยนฺตํ น ชานามิ; อาปตฺติปริยนฺตํ นสฺสรามิ, รตฺติปริยนฺตํ นสฺสรามิ; อาปตฺติปริยเนฺต เวมติโก, รตฺติปริยเนฺต เวมติโกฯ โสหํ, ภเนฺต, สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สุทฺธนฺตปริวาสํ ยาจามี’ติฯ ทุติยมฺปิ ยาจิตโพฺพฯ ตติยมฺปิ ยาจิตโพฺพฯ พฺยเตฺตน ภิกฺขุนา ปฏิพเลน สโงฺฆ ญาเปตโพฺพ –

๑๕๗. ‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิฯ อาปตฺติปริยนฺตํ น ชานาติ, รตฺติปริยนฺตํ น ชานาติ; อาปตฺติปริยนฺตํ นสฺสรติ, รตฺติปริยนฺตํ นสฺสรติ; อาปตฺติปริยเนฺต เวมติโก, รตฺติปริยเนฺต เวมติโกฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สุทฺธนฺตปริวาสํ ยาจติฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ, สโงฺฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน ตาสํ อาปตฺตีนํ สุทฺธนฺตปริวาสํ ทเทยฺยฯ เอสา ญตฺติฯ

‘‘สุณาตุ เม, ภเนฺต, สโงฺฆฯ อยํ อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิฯ อาปตฺติปริยนฺตํ น ชานาติ, รตฺติปริยนฺตํ น ชานาติ; อาปตฺติปริยนฺตํ นสฺสรติ , รตฺติปริยนฺตํ นสฺสรติ; อาปตฺติปริยเนฺต เวมติโก, รตฺติปริยเนฺต เวมติโกฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สุทฺธนฺตปริวาสํ ยาจติฯ สโงฺฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน ตาสํ อาปตฺตีนํ สุทฺธนฺตปริวาสํ เทติฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน ตาสํ อาปตฺตีนํ สุทฺธนฺตปริวาสสฺส ทานํ, โส ตุณฺหสฺส; ยสฺส นกฺขมติ, โส ภาเสยฺยฯ

‘‘ทุติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.… ตติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ…เป.…ฯ

‘‘ทิโนฺน สเงฺฆน อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน ตาสํ อาปตฺตีนํ สุทฺธนฺตปริวาโสฯ ขมติ สงฺฆสฺส, ตสฺมา ตุณฺหี, เอวเมตํ ธารยามี’’ติฯ

๑๕๘. ‘‘เอวํ โข, ภิกฺขเว, สุทฺธนฺตปริวาโส ทาตโพฺพ; เอวํ ปริวาโส ทาตโพฺพฯ กถญฺจ, ภิกฺขเว, สุทฺธนฺตปริวาโส ทาตโพฺพ? อาปตฺติปริยนฺตํ น ชานาติ, รตฺติปริยนฺตํ น ชานาติ; อาปตฺติปริยนฺตํ นสฺสรติ, รตฺติปริยนฺตํ นสฺสรติ; อาปตฺติปริยเนฺต เวมติโก, รตฺติปริยเนฺต เวมติโก – สุทฺธนฺตปริวาโส ทาตโพฺพฯ

‘‘อาปตฺติปริยนฺตํ ชานาติ, รตฺติปริยนฺตํ น ชานาติ; อาปตฺติปริยนฺตํ สรติ, รตฺติปริยนฺตํ นสฺสรติ; อาปตฺติปริยเนฺต นิเพฺพมติโก, รตฺติปริยเนฺต เวมติโก – สุทฺธนฺตปริวาโส ทาตโพฺพฯ

‘‘อาปตฺติปริยนฺตํ เอกจฺจํ ชานาติ, เอกจฺจํ น ชานาติ, รตฺติปริยนฺตํ น ชานาติ; อาปตฺติปริยนฺตํ เอกจฺจํ สรติ, เอกจฺจํ นสฺสรติ, รตฺติปริยนฺตํ นสฺสรติ; อาปตฺติปริยเนฺต เอกเจฺจ เวมติโก, เอกเจฺจ นิเพฺพมติโก, รตฺติปริยเนฺต เวมติโก – สุทฺธนฺตปริวาโส ทาตโพฺพฯ

‘‘อาปตฺติปริยนฺตํ น ชานาติ, รตฺติปริยนฺตํ เอกจฺจํ ชานาติ, เอกจฺจํ น ชานาติ; อาปตฺติปริยนฺตํ นสฺสรติ, รตฺติปริยนฺตํ เอกจฺจํ สรติ, เอกจฺจํ นสฺสรติ; อาปตฺติปริยเนฺต เวมติโก, รตฺติปริยเนฺต เอกเจฺจ เวมติโก, เอกเจฺจ นิเพฺพมติโก – สุทฺธนฺตปริวาโส ทาตโพฺพฯ

‘‘อาปตฺติปริยนฺตํ ชานาติ, รตฺติปริยนฺตํ เอกจฺจํ ชานาติ, เอกจฺจํ น ชานาติ; อาปตฺติปริยนฺตํสรติ, รตฺติปริยนฺตํ เอกจฺจํ สรติ, เอกจฺจํ นสฺสรติ; อาปตฺติปริยเนฺต นิเพฺพมติโก, รตฺติปริยเนฺต เอกเจฺจ เวมติโก, เอกเจฺจ นิเพฺพมติโก – สุทฺธนฺตปริวาโสทาตโพฺพฯ

‘‘อาปตฺติปริยนฺตํ เอกจฺจํ ชานาติ, เอกจฺจํ น ชานาติ; รตฺติปริยนฺตํ เอกจฺจํ ชานาติ, เอกจฺจํ น ชานาติ; อาปตฺติปริยนฺตํ เอกจฺจํ สรติ, เอกจฺจํ นสฺสรติ ; รตฺติปริยนฺตํ เอกจฺจํ สรติ, เอกจฺจํ นสฺสรติ; อาปตฺติปริยเนฺต เอกเจฺจ เวมติโก, เอกเจฺจ นิเพฺพมติโก; รตฺติปริยเนฺต เอกเจฺจ เวมติโก, เอกเจฺจ นิเพฺพมติโก – สุทฺธนฺตปริวาโส ทาตโพฺพฯ เอวํ โข, ภิกฺขเว, สุทฺธนฺตปริวาโส ทาตโพฺพฯ

๑๕๙. ‘‘กถญฺจ, ภิกฺขเว, ปริวาโส ทาตโพฺพ? อาปตฺติปริยนฺตํ ชานาติ, รตฺติปริยนฺตํ ชานาติ; อาปตฺติปริยนฺตํ สรติ, รตฺติปริยนฺตํ สรติ; อาปตฺติปริยเนฺต นิเพฺพมติโก, รตฺติปริยเนฺต นิเพฺพมติโก – ปริวาโส ทาตโพฺพฯ

‘‘อาปตฺติปริยนฺตํ น ชานาติ, รตฺติปริยนฺตํ ชานาติ; อาปตฺติปริยนฺตํ นสฺสรติ, รตฺติปริยนฺตํ สรติ, อาปตฺติปริยเนฺต เวมติโก, รตฺติปริยเนฺต นิเพฺพมติโก – ปริวาโส ทาตโพฺพฯ

‘‘อาปตฺติปริยนฺตํ เอกจฺจํ ชานาติ, เอกจฺจํ น ชานาติ, รตฺติปริยนฺตํ ชานาติ; อาปตฺติปริยนฺตํ เอกจฺจํ สรติ, เอกจฺจํ นสฺสรติ, รตฺติปริยนฺตํ สรติ; อาปตฺติปริยเนฺต เอกเจฺจ เวมติโก, เอกเจฺจ นิเพฺพมติโก, รตฺติปริยเนฺต นิเพฺพมติโก – ปริวาโส ทาตโพฺพฯ เอวํ โข, ภิกฺขเว, ปริวาโส ทาตโพฺพฯ

ปริวาโส นิฎฺฐิโตฯ

๓. จตฺตาลีสกํ

๑๖๐. เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ ปริวสเนฺต วิพฺภมิฯ โส ปุน ปจฺจาคนฺตฺวา ภิกฺขู อุปสมฺปทํ ยาจิฯ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต วิพฺภมติฯ วิพฺภนฺตกสฺส, ภิกฺขเว, ปริวาโส น รุหติฯ โส เจ ปุน อุปสมฺปชฺชติ, ตสฺส ตเทว ปุริมํ ปริวาสทานํฯ โย ปริวาโส ทิโนฺน สุทิโนฺน, โย ปริวุโตฺถ สุปริวุโตฺถ, อวเสโส ปริวสิตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต สามเณโร โหติฯ สามเณรสฺส, ภิกฺขเว, ปริวาโส น รุหติฯ โส เจ ปุน อุปสมฺปชฺชติ, ตสฺสตเทว ปุริมํ ปริวาสทานํฯ โย ปริวาโส ทิโนฺน สุทิโนฺน, โย ปริวุโตฺถ สุปริวุโตฺถ, อวเสโส ปริวสิตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต อุมฺมตฺตโก โหติฯ อุมฺมตฺตกสฺส, ภิกฺขเว, ปริวาโส น รุหติฯ โส เจ ปุน อนุมฺมตฺตโก โหติ, ตสฺส ตเทว ปุริมํ ปริวาสทานํฯ โย ปริวาโส ทิโนฺน สุทิโนฺน, โย ปริวุโตฺถ สุปริวุโตฺถ, อวเสโส ปริวสิตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต ขิตฺตจิโตฺต โหติฯ ขิตฺตจิตฺตสฺส, ภิกฺขเว, ปริวาโส น รุหติฯ โส เจ ปุน อขิตฺตจิโตฺต โหติ, ตสฺส ตเทว ปุริมํ ปริวาสทานํฯ โย ปริวาโส ทิโนฺน สุทิโนฺน, โย ปุริวุโตฺถ สุปริวุโตฺถ, อวเสโส ปริวสิตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต เวทนาโฏฺฏ โหติฯ เวทนาฏฺฏสฺส , ภิกฺขเว, ปริวาโส น รุหติฯ โส เจ ปุน อเวทนาโฏฺฏ โหติ, ตสฺส ตเทว ปุริมํ ปริวาสทานํฯ โย ปริวาโส ทิโนฺน สุทิโนฺน, โย ปริวุโตฺถ สุปริวุโตฺถ, อวเสโส ปริวสิตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต, อาปตฺติยา อทสฺสเน, อุกฺขิปิยฺยติ [อุกฺขิปิยติ (สฺยา.), อุกฺขิปียติ (ก.)]ฯ อุกฺขิตฺตกสฺส, ภิกฺขเว, ปริวาโส น รุหติฯ โส เจ ปุน โอสาริยฺยติ [โอสาริยติ (สฺยา.), โอสารียติ (ก.)], ตสฺส ตเทว ปุริมํ ปริวาสทานํฯ โย ปริวาโส ทิโนฺน สุทิโนฺน, โย ปริวุโตฺถ สุปริวุโตฺถ, อวเสโส ปริวสิตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต, อาปตฺติยา อปฺปฏิกเมฺม, อุกฺขิปิยฺยติฯ อุกฺขิตฺตกสฺส, ภิกฺขเว, ปริวาโส น รุหติฯ โส เจ ปุน โอสาริยฺยติ, ตสฺส ตเทว ปุริมํ ปริวาสทานํฯ โย ปริวาโส ทิโนฺน สุทิโนฺน, โย ปริวุโตฺถ สุปริวุโตฺถ, อวเสโส ปริวสิตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต, ปาปิกาย ทิฎฺฐิยา, อปฺปฏินิสฺสเคฺค, อุกฺขิปิยฺยติฯ อุกฺขิตฺตกสฺส, ภิกฺขเว, ปริวาโส น รุหติฯ โส เจ ปุน โอสาริยฺยติ, ตสฺส ตเทว ปุริมํ ปริวาสทานํฯ โย ปริวาโส ทิโนฺน สุทิโนฺน, โย ปริวุโตฺถ สุปริวุโตฺถ, อวเสโส ปริวสิตโพฺพฯ

๑๖๑. ‘‘อิธปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ มูลายปฏิกสฺสนารโห วิพฺภมติฯ วิพฺภนฺตกสฺส, ภิกฺขเว, มูลายปฏิกสฺสนา น รุหติฯ โส เจ ปุนอุปสมฺปชฺชติ, ตสฺส ตเทว ปุริมํ ปริวาสทานํฯ โย ปริวาโส ทิโนฺน สุทิโนฺน, โย ปริวุโตฺถ สุปริวุโตฺถฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ มูลายปฏิกสฺสนารโห สามเณโร โหติ…เป.… อุมฺมตฺตโก โหติ…เป.… ขิตฺตจิโตฺต โหติ…เป.… เวทนาโฏฺฏ โหติ…เป.… อาปตฺติยา อทสฺสเน อุกฺขิปิยฺยติ…เป.… อาปตฺติยา อปฺปฏิกเมฺม อุกฺขิปิยฺยติ…เป.… ปาปิกาย ทิฎฺฐิยา, อปฺปฏินิสฺสเคฺค, อุกฺขิปิยฺยติฯ อุกฺขิตฺตกสฺส, ภิกฺขเว, มูลายปฏิกสฺสนา น รุหติฯ โส เจ ปุน โอสาริยฺยติ, ตสฺส ตเทว ปุริมํ

ปริวาสทานํฯ โย ปริวาโส ทิโนฺน สุทิโนฺน, โย ปริวุโตฺถ สุปริวุโตฺถฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพฯ

๑๖๒. ‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ มานตฺตารโห วิพฺภมติฯ วิพฺภนฺตกสฺส, ภิกฺขเว, มานตฺตทานํ น รุหติฯ โส เจ ปุน อุปสมฺปชฺชติ, ตสฺส ตเทว ปุริมํ ปริวาสทานํฯ โย ปริวาโส ทิโนฺน สุทิโนฺน, โย ปริวุโตฺถ สุปริวุโตฺถฯ ตสฺส ภิกฺขุโน มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ มานตฺตารโห สามเณโร โหติ…เป.… อุมฺมตฺตโก โหติ…เป.… ขิตฺตจิโตฺต โหติ…เป.… เวทนาโฎฺฎ โหติ…เป.… อาปตฺติยา อทสฺสเน, อุกฺขิปิยฺยติ…เป.… อาปตฺติยา อปฺปฏิกเมฺม, อุกฺขิปิยฺยติ…เป.… ปาปิกาย ทิฎฺฐิยา, อปฺปฏินิสฺสเคฺค , อุกฺขิปิยฺยติฯ อุกฺขิตฺตกสฺส, ภิกฺขเว, มานตฺตทานํ น รุหติฯ โส เจ ปุน โอสาริยฺยติ, ตสฺส ตเทว ปุริมํ ปริวาสทานํฯ โย ปริวาโส ทิโนฺน สุทิโนฺน, โย ปริวุโตฺถ สุปริวุโตฺถฯ ตสฺส ภิกฺขุโน มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

๑๖๓. ‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ มานตฺตํ จรโนฺต วิพฺภมติฯ วิพฺภนฺตกสฺส, ภิกฺขเว , มานตฺตจริยา น รุหติฯ โส เจ ปุน อุปสมฺปชฺชติ ตสฺส ตเทว ปุริมํ ปริวาสทานํฯ โย ปริวาโส ทิโนฺน สุทิโนฺน, โย ปริวุโตฺถ สุปริวุโตฺถ; ยํ มานตฺตํ ทินฺนํ สุทินฺนํ, ยํ มานตฺตํ จิณฺณํ สุจิณฺณํ, อวเสสํ จริตพฺพํฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ มานตฺตํ จรโนฺต สามเณโร โหติ…เป.… อุมฺมตฺตโก โหติ…เป.… ขิตฺตจิโตฺต โหติ…เป.… เวทนาโฎฺฎ โหติ…เป.… อาปตฺติยา อทสฺสเน, อุกฺขิปิยฺยติ…เป.… อาปตฺติยา อปฺปฏิกเมฺม, อุกฺขิปิยฺยติ…เป.… ปาปิกาย ทิฎฺฐิยา, อปฺปฏินิสฺสเคฺค, อุกฺขิปิยฺยติฯ อุกฺขิตฺตกสฺส, ภิกฺขเว, มานตฺตจริยา น รุหติฯ โส เจ ปุน โอสาริยฺยติ, ตสฺส ตเทว ปุริมํ ปริวาสทานํฯ โย ปริวาโส ทิโนฺน สุทิโนฺน, โย ปฺริวุโตฺถ สุปริวุโตฺถ; ยํ มานตฺตํ ทินฺนํ สุทินฺนํ, ยํ มานตฺตํ จิณฺณํ สุจิณฺณํ, อวเสสํ จริตพฺพํฯ

๑๖๔. ‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ อพฺภานารโห วิพฺภมติฯ วิพฺภนฺตกสฺส, ภิกฺขเว, อพฺภานํ น รุหติฯ โส เจ ปุน อุปสมฺปชฺชติ , ตสฺส ตเทว ปุริมํ ปริวาสทานํฯ โย ปริวาโส ทิโนฺน สุทิโนฺน, โย ปริวุโตฺถ สุปริวุโตฺถ; ยํ มานตฺตํ ทินฺนํ สุทินฺนํ, ยํ มานตฺตํ จิณฺณํ สุจิณฺณํฯ โส ภิกฺขุ อเพฺภตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ อพฺภานารโห สามเณโร โหติ…เป.… อุมฺมตฺตโก โหติ…เป.…

ขิตฺตจิโตฺต โหติ…เป.… เวทนาโฎฺฎ โหติ…เป.… อาปตฺติยา อทสฺสเน, อุกฺขิปิยฺยติ…เป.… อาปตฺติยา อปฺปฏิกเมฺม, อุกฺขิปิยฺยติ…เป.… ปาปิกาย ทิฎฺฐิยา, อปฺปฏินิสฺสเคฺค, อุกฺขิปิยฺยติฯ อุกฺขิตฺตกสฺส, ภิกฺขเว, อพฺภานํ น รุหติฯ โส เจ ปุน โอสาริยฺยติ, ตสฺส ตเทว ปุริมํ ปริวาสทานํฯ โย ปริวาโส ทิโนฺน สุทิโนฺน, โย ปริวุโตฺถ สุปริวุโตฺถ; ยํ มานตฺตํ ทินฺนํ สุทินฺนํ, ยํ มานตฺตํ จิณฺณํ สุจิณฺณํฯ โส ภิกฺขุ อเพฺภตโพฺพฯ

จตฺตาลีสกํ สมตฺตํฯ

๔. ฉตฺตึสกํ

๑๖๕. ‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณา [ปริมาณาโย (สี. สฺยา.)]อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณา ปฏิจฺฉนฺนาโยฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺนานญฺจสฺส อาปตฺตีนํ ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณา ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺนานญฺจสฺส อาปตฺตีนํ ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ อปริมาณา [อปริมาณาโย (สี. สฺยา.)]อปฺปฏิจฺฉนฺนาโย…เป.… อปริมาณา ปฏิจฺฉนฺนาโย…เป.… อปริมาณา ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิ…เป.… ปริมาณาโยปิ อปริมาณาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโย…เป.… ปริมาณาโยปิ อปริมาณาโยปิ ปฏิจฺฉนฺนาโย…เป.… ปริมาณาโยปิ อปริมาณาโยปิ ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺนานญฺจสฺส อาปตฺตีนํ ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ มานตฺตารโห…เป.… มานตฺตํ จรโนฺต…เป.… (ยถาปริวาสํ ตถา วิตฺถาเรตพฺพํ) อพฺภานารโห อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณา อปฺปฏิจฺฉนฺนาโย…เป.… ปริมาณา ปฏิจฺฉนฺนาโย…เป.… ปริมาณา ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิ…เป.… อปริมาณา อปฺปฏิจฺฉนฺนาโย…เป.… อปริมาณา ปฏิจฺฉนฺนาโย…เป.… อปริมาณา ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิ…เป.… ปริมาณาโยปิ อปริมาณาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโย…เป.… ปริมาณาโยปิ อปริมาณาโยปิ ปฏิจฺฉนฺนาโย…เป.… ปริมาณาโยปิ อปริมาณาโยปิ ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺนานญฺจสฺส อาปตฺตีนํ ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพฯ

ฉตฺตึสกํ สมตฺตํฯ

๕. มานตฺตสตกํ

๑๖๖. ‘‘อิธปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิตฺวา อปฺปฏิจฺฉาเทตฺวา วิพฺภมติฯ โส ปุน [โส เจ ปุน (ก.)] อุปสมฺปโนฺน ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ ตสฺส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุโน มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิตฺวา อปฺปฏิจฺฉาเทตฺวา วิพฺภมติฯ โส ปุน อุปสมฺปโนฺน ตา อาปตฺติโย ฉาเทติฯ ตสฺส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุโน ปจฺฉิมสฺมึ อาปตฺติกฺขเนฺธ ยถาปฏิจฺฉเนฺน ปริวาสํ ทตฺวา มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิตฺวา ปฏิจฺฉาเทตฺวา วิพฺภมติฯ โส ปุน อุปสมฺปโนฺน ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ ตสฺส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุโน ปุริมสฺมึ อาปตฺ

ติกฺขเนฺธ ยถาปฏิจฺฉเนฺน ปริวาสํ ทตฺวา มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิตฺวา ปฏิจฺฉาเทตฺวา วิพฺภมติฯ โส ปุน อุปสมฺปโนฺน ตา อาปตฺติโย ฉาเทติฯ ตสฺส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุโน ปุริมสฺมิญฺจ ปจฺฉิมสฺมิญฺจ อาปตฺติกฺขเนฺธ ยถาปฏิจฺฉเนฺน ปริวาสํ ทตฺวา มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

๑๖๗. ‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ ตสฺส โหนฺติ อาปตฺติโย ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปุน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นจฺฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นจฺฉาเทติฯ ตสฺส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุโน ปุริมสฺมิํ อาปตฺติกฺขเนฺธ ยถาปฏิจฺฉเนฺน ปริวาสํ ทตฺวา มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ ตสฺส โหนฺติ อาปตฺติโย ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปุน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นจฺฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา ฉาเทติฯ ตสฺส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุโน ปุริมสฺมิญฺจ ปจฺฉิมสฺมิญฺจ อาปตฺติกฺขเนฺธ ยถาปฏิจฺฉเนฺน ปริวาสํ ทตฺวา มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ ตสฺส โหนฺติ อาปตฺติโย ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปุน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นจฺฉาเทติฯ ตสฺส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุโน ปุริมสฺมิญฺจ ปจฺฉิมสฺมิญฺจ อาปตฺติกฺขเนฺธ ยถาปฏิจฺฉเนฺน ปริวาสํ ทตฺวา มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ ตสฺส โหนฺติ อาปตฺติโย ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปุน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา ฉาเทติฯ ตสฺส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุโน ปุริมสฺมิญฺจ ปจฺฉิมสฺมิญฺจ อาปตฺติกฺขเนฺธ ยถาปฏิจฺฉเนฺน ปริวาสํ ทตฺวา มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

๑๖๘. ‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ เอกจฺจา อาปตฺติโย ชานาติ, เอกจฺจา อาปตฺติโย น ชานาติฯ ยา อาปตฺติโย ชานาติ ตา อาปตฺติโย ฉาเทติฯ ยา อาปตฺติโย น ชานาติ ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปุน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ ชานิตฺวา ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา ชานิตฺวา นจฺฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพอชานิตฺวา นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา ชานิตฺวา นจฺฉาเทติฯ ตสฺส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุโน ปุริมสฺมิํ อาปตฺติกฺขเนฺธ ยถาปฏิจฺฉเนฺน ปริวาสํ ทตฺวา มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ เอกจฺจา อาปตฺติโย ชานาติ, เอกจฺจา อาปตฺติโย น ชานาติฯ ยา อาปตฺติโย ชานาติ ตา อาปตฺติโย ฉาเทติฯ ยา อาปตฺติโย น ชานาติ ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปุน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปุ

เพฺพ ชานิตฺวา ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา ชานิตฺวา นจฺฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ อชานิตฺวา นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา ชานิตฺวา ฉาเทติฯ ตสฺส , ภิกฺขเว, ภิกฺขุโน ปุริมสฺมิญฺจ ปจฺฉิมสฺมิญฺจ อาปตฺติกฺขเนฺธ ยถาปฏิจฺฉเนฺน ปริวาสํ ทตฺวา มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ เอกจฺจา อาปตฺติโย ชานาติ, เอกจฺจา อาปตฺติโย น ชานาติฯ ยา อาปตฺติโย ชานาติ ตา อาปตฺติโย ฉาเทติฯ ยา อาปตฺติโย น ชานาติ ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปุน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ ชานิตฺวา ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา ชานิตฺวา ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ อชานิตฺวา นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา ชานิตฺวา นจฺฉาเทติฯ ตสฺส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุโน ปุริมสฺมิญฺจ ปจฺฉิมสฺมิญฺจ อาปตฺติกฺขเนฺธ ยถาปฏิจฺฉเนฺน ปริวาสํ ทตฺวา มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ เอกจฺจา อาปตฺติโย ชานาติ, เอกจฺจา อาปตฺติโย น ชานาติฯ ยา อาปตฺติโย ชานาติ ตา อาปตฺติโย ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย น ชานาติ ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปุน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ ชานิตฺวา ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา ชานิตฺวา ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ อชานิตฺวา นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา ชานิตฺวา ฉาเทติฯ ตสฺส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุโน ปุริมสฺมิญฺจ ปจฺฉิมสฺมิญฺจ อาปตฺติกฺขเนฺธ ยถาปฏิจฺฉเนฺน ปริวาสํ ทตฺวา มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

๑๖๙. ‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ เอกจฺจา อาปตฺติโย สรติ, เอกจฺจา อาปตฺติโย นสฺสรติฯ ยา อาปตฺติโย สรติ ตา อาปตฺติโย ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย นสฺสรติ ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปุน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ สริตฺวา ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา สริตฺวา นจฺฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ อสฺสริตฺวา นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา สริตฺวา นจฺฉาเทติฯ ตสฺส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุโน ปุริมสฺมึ อาปตฺติกฺขเนฺธ ยถาปฏิจฺฉเนฺน ปริวาสํ ทตฺวา มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ฯ เอกจฺจา อาปตฺติโย สรติ, เอกจฺจา อาปตฺติโย นสฺสรติฯ ยา อาปตฺติโย สรติ ตา อาปตฺติโย ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย นสฺสรติ ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปุน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ สริตฺวา ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา สริตฺวา นจฺฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ อสฺสริตฺวา นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา สริตฺวา ฉาเทติฯ ตสฺส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุโน ปุริมสฺมิญฺจ ปจฺฉิมสฺมิญฺจ อาปตฺติกฺขเนฺธ ยถาปฏิจฺฉเนฺน ปริวาสํ ทตฺวา มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ เอกจฺจา อาปตฺติโย สรติ, เอกจฺจา อาปตฺติโย นสฺสรติฯ ยา อาปตฺติโย สรติ ตา อาปตฺติโย ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย นสฺสรติ ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปุน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ สริตฺวา ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา สริตฺวา ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ อสฺสริตฺวา นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา สริตฺวา นจฺฉาเทติฯ ตสฺส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุโน ปุริมสฺมิญฺจ ปจฺฉิมสฺมิญฺจ อาปตฺติกฺขเนฺธ ยถาปฏิจฺฉเนฺน ปริวาสํ ทตฺวา มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ เอกจฺจา อาปตฺติโย สรติ, เอกจฺจา อาปตฺติโย นสฺสรติฯ ยา อาปตฺติโย สรติ ตา อาปตฺติโย ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย นสฺสรติ ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปุน อุปสมฺปนฺโน ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ สริตฺวา ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา สริตฺวา ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ อสฺสริตฺวา นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา สริตฺวา ฉาเทติฯ ตสฺส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุโน ปุริมสฺมิญฺจ ปจฺฉิมสฺมิญฺจ อาปตฺติกฺขเนฺธ ยถาปฏิจฺฉเนฺน ปริวาสํ ทตฺวา มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

๑๗๐. ‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ เอกจฺจาสุ อาปตฺตีสุ นิเพฺพมติโก, เอกจฺจาสุ อาปตฺตีสุ เวมติโกฯ ยาสุ อาปตฺตีสุ นิเพฺพมติโก ตา อาปตฺติโย ฉาเทติ; ยาสุ อาปตฺตีสุ เวมติโก ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปุน อุปสมฺปนฺโน ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นิเพฺพมติโก ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก นจฺฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ เวมติโก นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก นจฺฉาเทติฯ ตสฺส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุโน ปุริมสฺมิํ อาปตฺติกฺขเนฺธ ยถาปฏิจฺฉเนฺน ปริวาสํ ทตฺวา มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ เอกจฺจาสุ อาปตฺตีสุ นิเพฺพมติโก, เอกจฺจาสุ อาปตฺตีสุ เวมติโกฯ ยาสุ อาปตฺตีสุ นิเพฺพมติโก ตา อาปตฺติโย ฉาเทติ; ยาสุ อาปตฺตีสุ เวมติโก ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปุน อุปสมฺปนฺโน ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นิเพฺพมติโก ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก นจฺฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ เวมติโก นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก ฉาเทติฯ ตสฺส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุโน ปุริมสฺมิญฺจ ปจฺฉิมสฺมิญฺจ อาปตฺติกฺขเนฺธ ยถาปฏิจฺฉเนฺน ปริวาสํ ทตฺวา มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ เอกจฺจาสุ อาปตฺตีสุ นิเพฺพมติโก, เอกจฺจาสุ อาปตฺตีสุ เวมติโกฯ ยาสุ อาปตฺตีสุ นิเพฺพมติโก ตา อาปตฺติโย ฉาเทติ; ยาสุ อาปตฺตีสุ เวมติโก ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปุน อุปสมฺปนฺโน ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นิเพฺพมติโก ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ เวมติโก นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก นจฺฉาเทติฯ ตสฺส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุโน ปุริมสฺมิญฺจ ปจฺฉิมสฺมิญฺจ อาปตฺติกฺขเนฺธ ยถาปฏิจฺฉเนฺน ปริวาสํ ทตฺวา มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ เอกจฺจาสุ อาปตฺตีสุ นิเพฺพมติโก, เอกจฺจาสุ อาปตฺตีสุ เวมติโกฯ ยาสุ อาปตฺตีสุ นิเพฺพมติโก ตา อาปตฺติโย ฉาเทติ; ยาสุ อาปตฺตีสุ เวมติโก ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปุน อุปสมฺปนฺโน ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นิเพฺพมติโก ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ เวมติโก นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก ฉาเทติฯ ตสฺส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุโน ปุริมสฺมิญฺจ ปจฺฉิมสฺมิญฺจ อาปตฺติกฺขเนฺธ ยถาปฏิจฺฉเนฺน ปริวาสํ ทตฺวา มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

๑๗๑. ‘‘อิธปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิตฺวา อปฺปฏิจฺฉาเทตฺวา สามเณโร โหติ…เป.… อุมฺมตฺตโก โหติ…เป.… ขิตฺตจิโตฺต โหติ…เป.… (ยถา เหฎฺฐา ตถา วิตฺถาเรตพฺพํ) เวทนาโฎฺฏ โหติ…เป.… ตสฺส โหนฺติ อาปตฺติโย ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิ…เป.… เอกจฺจา อาปตฺติโย ชานาติ, เอกจฺจา อาปตฺติโย น ชานาติ…เป.… เอกจฺจา อาปตฺติโย สรติ, เอกจฺจา อาปตฺติโย นสฺสรติ…เป.… เอกจฺจาสุ อาปตฺตีสุ นิเพฺพมติ

โก, เอกจฺจาสุ อาปตฺตีสุ เวมติโกฯ ยาสุ อาปตฺตีสุ นิเพฺพมติโก ตา อาปตฺติโย ฉาเทติ; ยาสุ อาปตฺตีสุ เวมติโก ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส เวทนาโฎฺฐ โหติฯ โส ปุน อเวทนาโฎฺฐ หุตฺวา ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นิเพฺพมติโก ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก นจฺฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ เวมติโก นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก นจฺฉาเทติ…เป.… ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นิเพฺพมติโก ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก นจฺฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ เวมติโก นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก ฉาเทติ…เป.… ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นิเพฺพมติโก ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ เวมติโก นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก นจฺฉาเทติ…เป.… ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นิเพฺพมติโก ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ เวมติโก นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก ฉาเทติฯ ตสฺส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุโน ปุริมสฺมิญฺจ ปจฺฉิมสฺมิญฺจ อาปตฺติกฺขเนฺธ ยถาปฏิจฺฉเนฺน ปริวาสํ ทตฺวา มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

มานตฺตสตํ นิฎฺฐิตํฯ

๖. สมูลายสโมธานปริวาสจตุสฺสตํ

๑๗๒. ‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิตฺวา อปฺปฏิจฺฉาเทตฺวา วิพฺภมติฯ โส ปุน อุปสมฺปโนฺน ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิตฺวา อปฺปฏิจฺฉาเทตฺวา วิพฺภมติฯ โส ปุน อุปสมฺปโนฺน ตา อาปตฺติโย ฉาเทติฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺนานญฺจสฺส อาปตฺตีนํ ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิตฺวา ปฏิจฺฉาเทตฺวา วิพฺภมติฯ โส ปุน อุปสมฺปโนฺน ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺนานญฺจสฺส อาปตฺตีนํ ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิตฺวา ปฏิจฺฉาเทตฺวา วิพฺภมติฯ โส ปุน อุปสมฺปโนฺน ตา อาปตฺติโย ฉาเทติฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺนานญฺจสฺส อาปตฺตีนํ ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพฯ

๑๗๓. ‘‘อิธปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ ตสฺส โหนฺติ อาปตฺติโยปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปุน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นจฺฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นจฺฉาเทติฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺนานญฺจสฺส อาปตฺตีนํ ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ ตสฺส โหนฺติ อาปตฺติโย ปฏิจฺฉนฺนาโยปิอปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปุน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นจฺฉาเทติ; ยาอาปตฺติโย ปุเพฺพ นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา ฉาเทติฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺนานญฺจสฺส อาปตฺตีนํ ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ ตสฺส โหนฺติ อาปตฺติโย ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปุน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นจฺฉาเทติฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺนานญฺจสฺส อาปตฺตีนํ ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ ตสฺส โหนฺติ อาปตฺติโย ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปุน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา ฉาเทติฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺนานญฺจสฺส อาปตฺตีนํ ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพฯ

๑๗๔. ‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ เอกจฺจา อาปตฺติโย ชานาติ, เอกจฺจา อาปตฺติโย น ชานาติฯ ยา อาปตฺติโย ชานาติ ตา อาปตฺติโย ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย น ชานาติ ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปุน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ ชานิตฺวา ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโยปจฺฉา ชานิตฺวา นจฺฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ อชานิตฺวา นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา ชานิตฺวา นจฺฉาเทติฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺนานญฺจสฺส อาปตฺตีนํ ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ เอกจฺจา อาปตฺติโย ชานาติ, เอกจฺจา อาปตฺติโย น ชานาติฯ ยา อาปตฺติโย ชานาติ ตา อาปตฺติโย ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย น ชานาติ ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปุน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ ชานิตฺวา ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา ชานิตฺวา นจฺฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ อชานิตฺวา นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา ชานิตฺวา ฉาเทติฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺนานญฺจสฺส อาปตฺตีนํ ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ เอกจฺจา อาปตฺติโย ชานาติ, เอกจฺจา อาปตฺติโย น ชานาติฯ ยา อาปตฺติโย ชานาติ ตา อาปตฺติโย ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย น ชานาติ ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปุน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ ชานิตฺวา ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา ชานิตฺวา ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ อชานิตฺวา นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา ชานิตฺวา นจฺฉาเทติฯ โส ภิกฺขุ มูลาย

ปฏิกสฺสิตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺนานญฺจสฺส อาปตฺตีนํ ปฺริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ เอกจฺจา อาปตฺติโย ชานาติ, เอกจฺจา อาปตฺติโย น ชานาติฯ ยา อาปตฺติโย ชานาติ ตา อาปตฺติโย ฉาเทติ, ยา อาปตฺติโย น ชานาติ ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปฺน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปฺเพฺพ ชานิตฺวา ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา ชานิตฺวา ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปฺเพฺพ อชานิตฺวา นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา ชานิตฺวา ฉาเทติฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺนานญฺจสฺส อาปตฺตีนํ ปฺริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพฯ

๑๗๕. ‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ เอกจฺจา อาปตฺติโย สรติ, เอกจฺจา อาปตฺติโย นสฺสรติฯ ยา อาปตฺติโย สรติ ตา อาปตฺติโย ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย นสฺสรติ ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปฺน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปฺเพฺพ สริตฺวา ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา สริตฺวา นจฺฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปฺเพฺพ อสฺสริตฺวา นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา สริตฺวา นจฺฉาเทติฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺนานญฺจสฺส อาปตฺตีนํ ปฺริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ เอกจฺจา อาปตฺติโย สรติ, เอกจฺจา อาปตฺติโย นสฺสรติฯ ยา อาปตฺติโย สรติ ตา อาปตฺติโย ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย นสฺสรติ ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปฺน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปฺเพฺพ สริตฺวา ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา สริตฺวา นจฺฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปฺเพฺพ อสฺสริตฺวา นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา สริตฺวา ฉาเทติฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพ ฯ ยถาปฏิจฺฉนฺนานญฺจสฺส อาปตฺตีนํ ปฺริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ เอกจฺจา อาปตฺติโย สรติ, เอกจฺจา อาปตฺติโย นสฺสรติฯ ยา อาปตฺติโย สรติ ตา อาปตฺติโย ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย นสฺสรติ ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปฺน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปฺเพฺพ สริตฺวา ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา สริตฺวา ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปฺเพฺพ อสฺสริตฺวา นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา สริตฺวา นจฺฉาเทติฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺนานญฺจสฺส อาปตฺตีนํ ปฺริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ เอกจฺจา อาปตฺติโย สรติ, เอกจฺจา อาปตฺติโย นสฺสรติฯ ยา อาปตฺติโย สรติ ตา อาปตฺติโย ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย นสฺสรติ ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปฺน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปฺเพฺพ สริตฺวา ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา สริตฺวา ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปฺเพฺพ อสฺสริตฺวา นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา สริตฺวา ฉาเทติฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺนานญฺจสฺส อาปตฺตีนํ ปฺริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพฯ

๑๗๖. ‘‘อิธปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ เอกจฺจาสุ อาปตฺตีสุ นิเพฺพมติโก, เอกจฺจาสุ อาปตฺตีสุ เวมติโกฯ ยาสุ อาปตฺตีสุ นิเพฺพมติโก ตา อาปตฺติโย ฉาเทติ; ยาสุ อาปตฺตีสุ เวมติโก ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปุน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นิเพฺพมติโก ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก นจฺฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ เวมติโก นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก นจฺฉาเทติฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺนานญฺจสฺส อาปตฺตีนํ ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ เอกจฺจาสุ อาปตฺตีสุ นิเพฺพมติโก, เอกจฺจาสุ อาปตฺตีสุ เวมติโกฯ ยาสุ อาปตฺตีสุ นิเพฺพมติโก ตา อาปตฺติโย ฉาเทติ; ยาสุ อาปตฺตีสุ เวมติโก ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปุน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นิเพฺพมติโก ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก นจฺฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ เวมติโก นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก ฉาเทติฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพ ฯ ยถาปฏิจฺฉนฺนานญฺจสฺส อาปตฺตีนํ ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ เอกจฺจาสุ อาปตฺตีสุ นิเพฺพมติโก, เอกจฺจาสุ อาปตฺตีสุ เวมติโกฯ ยาสุ อาปตฺตีสุ นิเพฺพมติโก ตา อาปตฺติโย ฉาเทติ; ยาสุ อาปตฺตีสุ เวมติโก ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส วิพฺภมิตฺวา ปุน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นิเพฺพมติโก ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ เวมติโก นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก นจฺฉาเทติฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺนานญฺจสฺส อาปตฺตีนํ ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติฯ เอกจฺจาสุ อาปตฺตีสุ นิเพฺพมติโก, เอกจฺจาสุ อาปตฺตีสุ เวมติโกฯ ยาสุ อาปตฺตีสุ นิเพฺพมติโก ตา อาปตฺติโย ฉาเทติ; ยาสุ อาปตฺตีสุ เวมติโก ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส วิพฺภมิตฺวา [โส ภิกฺขุ วิพฺภมิตฺวา (ก.)] ปุน อุปสมฺปโนฺน ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นิเพฺพมติโก ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ เวมติโก นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโยปจฺฉา นิเพฺพมติโก ฉาเทติฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพ ฯ ยถาปฏิจฺฉนฺนานญฺจสฺส อาปตฺตีนํ ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพฯ

๑๗๗. ‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิตฺวา อปฺปฏิจฺฉาเทตฺวา สามเณโร โหติ…เป.… อุมฺมตฺตโก โหติ…เป.… ขิตฺตจิโตฺต โหติ…เป.… เวทนาโฎฺฎ โหติ…เป.… ตสฺส โหนฺติ อาปตฺติโย ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิ (ยถา เหฎฺฐา วิตฺถาริตํ ตถา วิตฺถาเรตพฺพํ)…เป.… เอกจฺจา อาปตฺติโย ชานาติ, เอกจฺจา อาปตฺติโย น ชานาติ…เป.… เอกจฺจา อาปตฺติโย สรติ, เอกจฺจา อาปตฺติโย นสฺสรติ…เป.… เอกจฺจาสุ อาปตฺตีสุ นิเพฺพมติโก, เอกจฺจาสุ อาปตฺตีสุ เวมติโกฯ ยาสุ อาปตฺตีสุ นิเพฺพมติโก ตา อาปตฺติโย ฉาเทติ; ยาสุ อาปตฺตีสุ เวมติโก ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส เวทนาโฎฺฎ โหติฯ โส ปุน อเวทนาโฎฺฎ หุตฺวา ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นิเพฺพมติโก ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา

นิเพฺพมติโก นจฺฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ เวมติโก นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก นจฺฉาเทติ…เป.… ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นิเพฺพมติโก ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก นจฺฉาเทติ ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ เวมติโก นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก ฉาเทติ…เป.… ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นิเพฺพมติโก ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก ฉาเทติ ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ เวมติโก นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก นจฺฉาเทติ…เป.… ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นิเพฺพมติโก ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ เวมติโก นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก ฉาเทติฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺนานญฺจสฺส อาปตฺตีนํ ปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพฯ

๑๗๘. ‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ มานตฺตารโห…เป.… มานตฺตํ จรโนฺต…เป.… อพฺภานารโห อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิตฺวา อปฺปฏิจฺฉาเทตฺวา วิพฺภมติ…เป.… (มานตฺตารโห จ มานตฺตจารี จ อพฺภานารโห จ ยถา ปริวาโส วิตฺถาริโต ตถา วิตฺถาเรตโพฺพ)ฯ

๑๗๙. ‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ อพฺภานารโห อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิตฺวา อปฺปฏิจฺฉาเทตฺวา สามเณโร โหติ…เป.… อุมฺมตฺตโก โหติ…เป.… ขิตฺตจิโตฺต โหติ…เป.… เวทนาโฏฺฏ โหติ…เป.… ตสฺส โหนฺติ อาปตฺติโย ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิ …เป.… เอกจฺจา อาปตฺติโย ชานาติ, เอกจฺจา อาปตฺติโย น ชานาติ…เป.… เอกจฺจา อาปตฺติโย สรติ, เอกจฺจา อาปตฺติโย นสฺสรติ…เป.… เอกจฺจาสุ อาปตฺตีสุ นิเพฺพมติโก, เอกจฺจาสุ อาปตฺตีสุ เวมติโกฯ ยาสุ อาปตฺตีสุ นิเพฺพมติโก ตา อาปตฺติโย ฉาเทติ; ยาสุ อาปตฺตีสุ เวมติโก ตา อาปตฺติโย นจฺฉาเทติฯ โส เวทนาโฏฺฏ โหติฯ โส ปุน อเวทนาโฏฺฏ หุตฺวา ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นิเพฺพมติโก ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก นจฺฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ เวมติโก นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก นจฺฉาเทติ…เป.… ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นิเพฺพมติโก ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก นจฺฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ เวมติโก นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก ฉาเทติ…เป.… ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นิเพฺพมติโก ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ เวมติโก นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก นจฺฉาเทติ…เป.… ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ นิเพฺพมติโก ฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก ฉาเทติ; ยา อาปตฺติโย ปุเพฺพ เวมติโก นจฺฉาเทสิ ตา อาปตฺติโย ปจฺฉา นิเพฺพมติโก ฉาเทติฯ โส ภิกฺขุ มูลาย ปฏิกสฺสิตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺนานญฺจสฺส อาปตฺตีนํปุริมาย อาปตฺติยา สโมธานปริวาโส ทาตโพฺพฯ

สมูลายสโมธานปริวาสจตุสฺสตํ นิฎฺฐิตํฯ

๗. ปริมาณาทิวารอฎฺฐกํ

๑๘๐. ‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิตฺวา ปริมาณา อปฺปฏิจฺฉาเทตฺวา…เป.… อปริมาณา อปฺปฏิจฺฉาเทตฺวา…เป.… เอกนามา อปฺปฏิจฺฉาเทตฺวา…เป.… นานานามา อปฺปฏิจฺฉาเทตฺวา…เป.… สภาคา อปฺปฏิจฺฉาเทตฺวา…เป.… วิสภาคา

อปฺปฏิจฺฉาเทตฺวา…เป…. ววตฺถิตา อปฺปฏิจฺฉาเทตฺวา…เป…. สมฺภินฺนา อปฺปฏิจฺฉาเทตฺวา วิพฺภมติ…เป…. (ยถา เหฏฺฐา ตถา วิตฺถาเรตพฺพํ)ฯ

ปริมาณาทิวารอฏฺฐกํ นิฏฺฐิตํฯ

๘. เทฺวภิกฺขุวารเอกาทสกํ

๑๘๑. ‘‘เทฺวภิกฺขู สงฺฆาทิเสสํ อาปนฺนา โหนฺติฯ เต สงฺฆาทิเสเส สงฺฆาทิเสสทิฏฺฐิโน โหนฺติฯ เอโก ฉาเทติ, เอโก นจฺฉาเทติฯ โย ฉาเทติ โส ทุกฺกฏํ เทสาเปตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺเน [ยถาปฏิจฺฉนฺนานํ (สี.)] จสฺส ปริวาสํ ทตฺวา อุภินฺนมฺปิ มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

‘‘เทฺว ภิกฺขู สงฺฆาทิเสสํ อาปนฺนา โหนฺติฯ เต สงฺฆาทิเสเส เวมติกา โหนฺติฯ เอโก ฉาเทติ, เอโก นจฺฉาเทติฯ โย ฉาเทติ โส ทุกฺกฏํ เทสาเปตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺเน จสฺส ปริวาสํ ทตฺวา อุภินฺนมฺปิ มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

‘‘เทฺว ภิกฺขู สงฺฆาทิเสสํ อาปนฺนา โหนฺติฯ เต สงฺฆาทิเสเส มิสฺสกทิฏฺฐิโน โหนฺติฯ เอโก ฉาเทติ, เอโก นจฺฉาเทติฯ โย ฉาเทติ โส ทุกฺกฏํ เทสาเปตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺเน จสฺส ปริวาสํ ทตฺวา อุภินฺนมฺปิ มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

‘‘เทฺว ภิกฺขู มิสฺสกํ อาปนฺนา โหนฺติฯ เต มิสฺสเก สงฺฆาทิเสสทิฏฺฐิโน โหนฺติฯ เอโก ฉาเทติ, เอโก นจฺฉาเทติฯ โย ฉาเทติ โส ทุกฺกฏํ เทสาเปตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺเน จสฺส ปริวาสํ ทตฺวา อุภินฺนมฺปิ มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

‘‘เทฺว ภิกฺขู มิสฺสกํ อาปนฺนา โหนฺติฯ เต มิสฺสเก มิสฺสกทิฏฺฐิโน โหนฺติฯ เอโก ฉาเทติ, เอโก นจฺฉาเทติฯ โย ฉาเทติ โส ทุกฺกฏํ เทสาเปตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺเน จสฺส ปริวาสํ ทตฺวา อุภินฺนมฺปิ มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

‘‘เทฺว ภิกฺขู สุทฺธกํ อาปนฺนา โหนฺติฯ เต สุทฺธเก สงฺฆาทิเสสทิฏฺฐิโน โหนฺติฯ เอโก ฉาเทติ, เอโก นจฺฉาเทติฯ โย ฉาเทติ โส ทุกฺกฏํ เทสาเปตโพฺพฯ อุโภปิ ยถาธมฺมํ การาเปตพฺพาฯ

‘‘เทฺว ภิกฺขู สุทฺธกํ อาปนฺนา โหนฺติฯ เต สุทฺธเก สุทฺธกทิฏฺฐิโน โหนฺติฯ เอโก ฉาเทติ, เอโก นจฺฉาเทติฯ โย ฉาเทติ โส ทุกฺกฏํ เทสาเปตโพฺพฯ อุโภปิ ยถาธมฺมํ การาเปตพฺพาฯ

‘‘เทฺว ภิกฺขู สงฺฆาทิเสสํ อาปนฺนา โหนฺติฯ เต สงฺฆาทิเสเส สงฺฆาทิเสสทิฏฺฐิโน โหนฺติฯ เอกสฺส โหติ อาโรเจสฺสามีติ, เอกสฺส โหติ น อาโรเจสฺสามีติฯ โส ปฐมมฺปิ ยามํ ฉาเทติ, ทุติยมฺปิ ยามํ ฉาเทติ, ตติยมฺปิ ยามํ ฉาเทติ – อุฏฺฐิเต อรุเณ ฉนฺนา โหติ อาปตฺติฯ โย ฉาเทติ โส ทุกฺกฏํ เทสาเปตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉนฺเน จสฺส ปริวาสํ ทตฺวา อุภินฺนมฺปิ มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

‘‘เทฺว ภิกฺขู สงฺฆาทิเสสํ อาปนฺนา โหนฺติฯ เต สงฺฆาทิเสเส สงฺฆาทิเสสทิฏฺฐิโน โหนฺติฯ เต คจฺฉนฺติ อาโรเจสฺสามาติฯ เอกสฺส อนฺตรามเคฺค มกฺขธโมฺม อุปฺปชฺชติ น อาโรเจสฺสามีติฯ โส ปฐมมฺปิ ยามํ ฉาเทติ, ทุติยมฺปิ ยามํ ฉาเทติ, ตติยมฺปิ ยามํ ฉาเทติ – อุฏฺฐิเต อรุเณ ฉนฺนา

โหติ อาปตฺติฯ โย ฉาเทติ โส ทุกฺกฏํ เทสาเปตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉเนฺน จสฺส ปริวาสํ ทตฺวา อุภินฺนมฺปิ มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

‘‘เทฺว ภิกฺขู สงฺฆาทิเสสํ อาปนฺนา โหนฺติฯ เต สงฺฆาทิเสเส สงฺฆาทิเสสทิฏฺฐิโน โหนฺติฯ เต อุมฺมตฺตกา โหนฺติฯ เต ปจฺฉา อนุมฺมตฺตกา หุตฺวา เอโก ฉาเทติ, เอโก นจฺฉาเทติฯ โย ฉาเทติ โส ทุกฺกฏํ เทสาเปตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉเนฺน จสฺส ปริวาสํ ทตฺวา อุภินฺนมฺปิ มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

‘‘เทฺว ภิกฺขู สงฺฆาทิเสสํ อาปนฺนา โหนฺติฯ เต ปาติโมเกฺข อุทฺทิสฺสมาเน เอวํ วทนฺติ – ‘อิทาเนว โข มยํ ชานาม – อยมฺปิ กิร ธโมฺม สุตฺตาคโต สุตฺตปริยาปโนฺน อนฺวทฺธมาสํ อุเทฺทสํ อาคจฺฉตี’ติฯ เต สงฺฆาทิเสเส สงฺฆาทิเสสทิฏฺฐิโน โหนฺติฯ เอโก ฉาเทติ, เอโก นจฺฉาเทติฯ โย ฉาเทติ โส ทุกฺกฏํ เทสาเปตโพฺพฯ ยถาปฏิจฺฉเนฺน จสฺส ปริวาสํ ทตฺวา อุภินฺนมฺปิ มานตฺตํ ทาตพฺพํฯ

เทฺวภิกฺขุวารเอกาทสกํ นิฏฺฐิตํฯ

๙. มูลายอวิสุทฺธินวกํ

๑๘๒. ‘‘อิธปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณมฺปิ อปริมาณมฺปิ, เอกนามมฺปิ นานานามมฺปิ, สภาคมฺปิ วิสภาคมฺปิ, ววตฺถิตมฺปิ สมฺภินฺนมฺปิฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณาโย อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ โส สงฺฆํ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติฯ ตํ สโงฺฆ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลาย ปฏิกสฺสติธมฺมิเกน กเมฺมน อกุเปฺปน ฐานารเหน, ธเมฺมน สโมธานปริวาสํ เทติ; อธเมฺมน มานตฺตํ เทติ, อธเมฺมน อเพฺภติฯ โส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ อวิสุโทฺธ ตาหิ อาปตฺตีหิฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณมฺปิ อปริมาณมฺปิ, เอกนามมฺปิ นานานามมฺปิ, สภาคมฺปิ วิสภาคมฺปิ, ววตฺถิตมฺปิ สมฺภินฺนมฺปิฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณาโย ปฏิจฺฉนฺนาโยฯ โส สงฺฆํ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติฯ ตํ สโงฺฆ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลาย ปฏิกสฺสติ ธมฺมิเกน กเมฺมน อกุเปฺปน ฐานารเหน, ธเมฺมน สโมธานปริวาสํ เทติ; อธเมฺมน มานตฺตํ เทติ, อธเมฺมน อเพฺภติฯ โส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ อวิสุโทฺธ ตาหิ อาปตฺตีหิฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณมฺปิ อปริมาณมฺปิ, เอกนามมฺปิ นานานามมฺปิ, สภาคมฺปิ วิสภาคมฺปิ, ววตฺถิตมฺปิ สมฺภินฺนมฺปิฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณาโย ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิฯ โส สงฺฆํ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติฯ ตํ สโงฺฆ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลาย ปฏิกสฺสติ ธมฺมิเกน กเมฺมน อกุเปฺปน ฐานารเหน, ธเมฺมน สโมธานปริวาสํ เทติ, อธเมฺมน มานตฺตํ เทติ, อธเมฺมน อเพฺภติฯ โส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ อวิสุโทฺธ ตาหิ อาปตฺตีหิฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณมฺปิ อปริมาณมฺปิ, เอกนามมฺปิ นานานามมฺปิ, สภาคมฺปิ วิสภาคมฺปิ, ววตฺถิตมฺปิ สมฺภินฺนมฺปิฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสนฺโต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ อปริมาณาโย อปฺปฏิจฺฉนฺนาโย…เป…. อปริมาณาโย ปฏิจฺฉนฺนาโย…เป…. อปริมาณาโย ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิ …เป…. ปริมาณาโยปิ อปริมาณาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโย ฯ โส สงฺฆํ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติ ฯ ตํ สโงฺฆ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลาย ปฏิกสฺสติ ธมฺมิเกน กมฺเมน อกุเปฺปน ฐานารเหน, ธเมฺมน สโมธานปริวาสํ เทติ; อธเมฺมน มานตฺตํ เทติ, อธเมฺมน อเพฺภติฯ โส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ อวิสุโทฺธ ตาหิ อาปตฺตีหิฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณมฺปิ อปริมาณมฺปิ, เอกนามมฺปิ นานานามมฺปิ, สภาคมฺปิ วิสภาคมฺปิ, ววตฺถิตมฺปิ สมฺภินฺนมฺปิฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสนฺโต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณาโยปิ อปริมาณาโยปิ ปฏิจฺฉนฺนาโยฯ โส สงฺฆํ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติฯ ตํ สโงฺฆ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลาย ปฏิกสฺสติ ธมฺมิเกน กมฺเมน อกุเปฺปน ฐานารเหน, ธเมฺมน สโมธานปริวาสํ เทติ; อธเมฺมน มานตฺตํ เทติ, อธเมฺมน อเพฺภติฯ โส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ อวิสุโทฺธ ตาหิ อาปตฺตีหิฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณมฺปิ อปริมาณมฺปิ, เอกนามมฺปิ นานานามมฺปิ, สภาคมฺปิ วิสภาคมฺปิ, ววตฺถิตมฺปิ สมฺภินฺนมฺปิฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสนฺโต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณาโยปิ อปริมาณาโยปิ ปฏิจฺฉนฺนาโยปิอปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิฯ โส สงฺฆํ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติฯ ตํ สโงฺฆ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลาย ปฏิกสฺสติ ธมฺมิเกน กมฺเมน อกุเปฺปน ฐานารเหน; ธเมฺมน สโมธานปริวาสํ เทติ; อธเมฺมน มานตฺตํ เทติ; อธเมฺมน อเพฺภติฯ โส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ อวิสุโทฺธ ตาหิ อาปตฺตีหิฯ

มูลายอวิสุทฺธินวกํ [สมูลาวิสุทฺธินวกํ (ก.)]นิฎฺฐิตํฯ

๑๐. ทุติยนวกํ [อิทํ นวกํ โปราณโปตฺถเกสุ อวิสุทฺธิวเสเนว อาคตํ, วุจฺจมานตติยนวเกน จ สํสฏฺฐํฯ ตํ ปฏิวิโสธเกหิ อสํสฏฺฐํ กตฺวา วิสุํ ปติฏฺฐาปิตํฯ สีหฬสฺยามโปตฺถเกสุ ปน ตํ วิสุทฺธิวเสเนว อาคตํฯ ตํ ปเนวํ เวทิตพฺพํ –§๑๐- มูลายวิสุทฺธินวก (สี. สฺยา.)§๑๘๓. อิธ ปน ภิกฺขเว ภิกฺขุ สมฺพหุลา สํฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณมฺปิ อปริมาณมฺปิ…เป…. ววตฺถิตมฺปิ สมฺภินฺนมฺปิฯ โส สํฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ ยาจติ, ตสฺส ตสฺส สํโฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ เทติ, โส ปริวสนฺโต อนฺตรา สมฺพหุลา สํฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณาโย อปฺปฏิจฺฉนฺนาโย…เป…. ปริมาณาโย ปฏิจฺฉนฺนาโย…เป…. ปริมาณาโย ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิฯ โส สํฆํ อนฺตรา อาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติ, ตํ สํโฆ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลาย ปฏิกสฺสติ ธมฺมิเกน กเมฺมน อกุเปฺปน ฐานารเหน, ธเมฺมน สโมธานปริวาสํ เทติ, ธเมฺมน มานตฺตํ เทติ, ธเมฺมน อเพฺภติฯ โส ภิกฺขเว ภิกฺขุ วิสุโทฺธ ตาหิ อาปตฺตีหิฯ (๑-๓)§อิธ ปน ภิกฺขเว ภิกฺขุ สมฺพหุ

ลา สํฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณมฺปิ อปริมาณมฺปิ...เป.... ววตฺถิตมฺปิ สมฺภินฺนมฺปิฯ โส สํฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ ยาจติ, ตสฺส สํโฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ เทติ, โส ปริวสนฺโต อนฺตรา สมฺพหุลา สํฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ อปริมาณาโย อปฺปฏิจฺฉนฺนาโย...เป.... อปริมาณาโย ปฏิจฺฉนฺนาโย...เป.... อปริมาณาโย ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิฯ โส สํฆํ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติ, ตํ สํโฆ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลาย ปฏิกสฺสติ ธมฺมิเกน กมฺเมน อกุปฺเปน ฐานารเหน, ธมฺเมน สโมธานปริวาสํ เทติ, ธมฺเมน มานตฺตํ เทติ, ธมฺเมน อพฺภติฯ โส ภิกฺขเว ภิกฺขุ วิสุทฺโธ ตาหิ อาปตฺตีติฯ (๔-๖)§อิธ ปน ภิกฺขเว ภิกฺขุ สมฺพหุลา สํฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชตี ปริมาณมฺปิ อปริมาณมฺปิ...เป.... ววตฺถิตมฺปิ สมฺภินฺนมฺปิฯ โส สํฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ ยาจติ, ตสฺส สํโฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ เทติ, โส ปริวสนฺโต อนฺตรา สมฺพหุลา สํฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณาโยปิ อปริมาณาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโย...เป.... ปริมาณาโยปิ อปริมาณาโยปิ ปฏิจฺฉนฺนาโย...เป.... ปริมาณาโยปิ อปริมาณาโยปิ ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิฯ โส สํฆํ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติ, ตํ สํโฆ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลาย ปฏิกสฺสติ ธมฺมิเกน กมฺเมน อกุปฺเปน ฐานารเหน, ธมฺเมน สโมธานปริวาสํ เทติ, ธมฺเมน มานตฺตํ เทติ, ธมฺเมน อพฺภติฯ โส ภิกฺขเว ภิกฺขุ วิสุทฺโธ ตาหิ อาปตฺตีหิฯ (๗-๙)§มูลาย วิสุทฺธินวกํ นิฏฺฐิตํฯ]

๑๘๓. ‘‘อิธปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณมฺปิ อปริมาณมฺปิ…เป.… ววตฺถิตมฺปิ สมฺภินฺนมฺปิฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสนฺโต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณา อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ โส สงฺฆํ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติฯ ตํ สโงฺฆ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลาย ปฏิกสฺสติ อธมฺมิเกน กมฺเมน กุเปฺปน อฎฺฐานารเหน, อธเมฺมน สโมธานปริวาสํ เทติ; ธเมฺมน มานตฺตํ เทติ, ธเมฺมน อเพฺภติฯ โส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ อวิสุโทฺธ ตาหิ อาปตฺตีหิฯ (๑)

อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณมฺปิ อปริมาณมฺปิ…เป.… ววตฺถิตมฺปิ สมฺภินฺนมฺปิฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสนฺโต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณา ปฏิจฺฉนฺนาโยฯ โส สงฺฆํ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติฯ ตํ สโงฺฆ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลาย ปฏิกสฺสติ อธมฺมิเกน กมฺเมน กุเปฺปน อฎฺฐานารเหน , อธเมฺมน สโมธานปริวาสํ เทติ; ธเมฺมน มานตฺตํ เทติ, ธเมฺมน อเพฺภติฯ โส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ อวิสุโทฺธ ตาหิ อาปตฺตีหิฯ (๒)

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณมฺปิ อปริมาณมฺปิ…เป.… ววตฺถิตมฺปิ สมฺภินฺนมฺปิฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสนฺโต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณา ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิฯ โส สงฺฆํ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติฯ ตํ สโงฺฆ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลาย ปฏิกสฺสติ อธมฺมิเกน กมฺเมน กุเปฺปน

อฏฺฐานารเหน, อธมฺเมน สโมธานปริวาสํ เทติ; ธมฺเมน มานตฺตํ เทติ, ธมฺเมน อพฺเภติฯ โส ภิกฺขเว, ภิกฺขุ อวิสุทฺโธ ตาหิ อาปตฺตีหิฯ (๓)

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณมฺปิ อปริมาณมฺปิ, เอกนามมฺปิ นานานามมฺปิ, สภาคมฺปิ วิสภาคมฺปิ, ววตฺถิตมฺปิ สมฺภินฺนมฺปิฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ เทติ ฯ โส ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ อปริมาณา อปฺปฏิจฺฉนฺนาโย…เป…. อปริมาณา ปฏิจฺฉนฺนาโย…เป…. อปริมาณา ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิ…เป…. ปริมาณาโยปิ อปริมาณาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ โส สงฺฆํ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติฯ ตํ สโงฺฆ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลาย ปฏิกสฺสติ อธมฺมิเกน กเมฺมน กุเปฺปน อฏฺฐานารเหน, อธเมฺมน สโมธานปริวาสํ เทติ; ธเมฺมน มานตฺตํ เทติ, ธเมฺมน อเพฺภติฯ โส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ อวิสุทฺโธ ตาหิ อาปตฺตีหิฯ (๔-๗)

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณมฺปิ อปริมาณมฺปิ…เป…. ววตฺถิตมฺปิ สมฺภินฺนมฺปิฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณาโยปิ อปริมาณาโยปิ ปฏิจฺฉนฺนาโยฯ โส สงฺฆํ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติฯ ตํ สโงฺฆ อนฺตราอาปตฺตีนํมูลาย ปฏิกสฺสติ อธมฺมิเกน กเมฺมน กุเปฺปน อฏฺฐานารเหน, อธเมฺมน สโมธานปริวาสํ เทติ, ธเมฺมน มานตฺตํ เทติ, ธเมฺมน อเพฺภติฯ โส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ อวิสุทฺโธ ตาหิ อาปตฺตีหิฯ (๘)

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณมฺปิ อปริมาณมฺปิ…เป…. ววตฺถิตมฺปิ สมฺภินฺนมฺปิฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณาโยปิ อปริมาณาโยปิ ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิฯ โส สงฺฆํ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติฯ ตํ สโงฺฆ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลาย ปฏิกสฺสติ อธมฺมิเกน กเมฺมน กุเปฺปน อฏฺฐานารเหน, อธเมฺมน สโมธานปริวาสํ เทติ; ธเมฺมน มานตฺตํ เทติ, ธเมฺมน อเพฺภติฯ โส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ อวิสุทฺโธ ตาหิ อาปตฺตีหิฯ (๙)

ทุติยนวกํ นิฏฺฐิตํฯ

๑๑. ตติยนวกํ

๑๘๔. ‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณมฺปิ อปริมาณมฺปิ…เป…. ววตฺถิตมฺปิ สมฺภินฺนมฺปิฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณาโย อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ โส สงฺฆํ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติฯ ตํ สโงฺฆ อนฺตราอาปตฺตีนํมูลาย ปฏิกสฺสติ อธมฺมิเกน กเมฺมน กุเปฺปน อฏฺฐานารเหน, อธเมฺมน สโมธานปริวาสํ เทติ ฯ โส ปริวสามีติ มญฺญมาโน อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณาโย อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ โส ตสฺมิํ ภูมิยํ ฐิโต ปุริมาอาปตฺตีนํ อนฺ

ตราอาปตฺติโย สรติ, อปราอาปตฺตีนํ อนุตราอาปตฺติโย สรติฯ ตสฺส เอวํ โหติ – ‘อหํ โข สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ ปริมาณมฺปิ อปริมาณมฺปิ…เป…. ววตฺถิตมฺปิ สมฺภินฺนมฺปิฯ โสหํ สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ ปริมาณาโย อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ โสหํ สงฺฆํ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจิํฯ ตํ มํ สโงฺฆ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลาย ปฏิกสฺสิ อธมฺมิเกน กเมฺมน กุเปฺปน อฏฺฐานารเหน, อธเมฺมน สโมธานปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวสามีติ มญฺญมาโน อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ ปริมาณาโย อปฺปฏิจฺฉนฺนาโย ฯ โสหํ ตสฺมิํ ภูมิยํ ฐิโต ปุริมาอาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺติโย สรามิ, อปราอาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺติโย สรามิฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ ปุริมาอาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺตีนญฺจ อปราอาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺตีนญฺจ มูลายปฏิกสฺสนํ ยาเจยฺยํ ธมฺมิเกน กเมฺมน อกุเปฺปน ฐานารเหน, ธเมฺมน สโมธานปริวาสํ; ธเมฺมน มานตฺตํ, ธเมฺมน อพฺภาน’นฺติฯ โส สงฺฆํ ปุริมาอาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺตีนญฺจ, อปราอาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺตีนญฺจ, มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติ ธมฺมิเกน กเมฺมน อกุเปฺปน ฐานารเหน, ธเมฺมน สโมธานปริวาสํ; ธเมฺมน มานตฺตํ, ธเมฺมน อพฺภานํฯ ตํ สโงฺฆ ปุริมาอาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺตีนญฺจ, อปราอาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺตีนญฺจ, มูลาย ปฏิกสฺสติ ธมฺมิเกน กเมฺมน อกุเปฺปน ฐานารเหน, ธเมฺมน สโมธานปริวาสํ เทติ; ธเมฺมน มานตฺตํ เทติ, ธเมฺมน อเพฺภติฯ โส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ วิสุโทฺธ ตาหิ อาปตฺตีหิ [อยํ ปฐมวาโร สี สฺยา. โปตฺถเกสุ ปริปุโณฺณ ทิสฺสติ]ฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณมฺปิ อปริมาณมฺปิ…เป…. ววตฺถิตมฺปิ สมฺภินฺนมฺปิฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณา ปฏิจฺฉนฺนาโยฯ โส สงฺฆํ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติ ฯ ตํ สโงฺฆ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลาย ปฏิกสฺสติ, อธมฺมิเกน กเมฺมน กุเปฺปน อฏฺฐานารเหน, อธเมฺมน สโมธานปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสามีติ มญฺญมาโน อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณา ปฏิจฺฉนฺนาโยฯ โส ตสฺมิํ ภูมิยํ ฐิโต ปุริมาอาปตฺตีนํ [ปุริมานํ อาปตฺตีนํ (ก.)]อนฺตราอาปตฺติโย สรติ, อปราอาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺติโย สรติฯ ตสฺส เอวํ โหติ – ‘อหํ โข สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ ปริมาณมฺปิ อปริมาณมฺปิ…เป…. ววตฺถิตมฺปิ สมฺภินฺนมฺปิฯ โสหํ สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ ปริมาณา ปฏิจฺฉนฺนาโยฯ โสหํ สงฺฆํ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจิํฯ ตํ มํ สโงฺฆ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสิ, อธมฺมิเกน กเมฺมน กุเปฺปน อฏฺฐานารเหน, อธเมฺมน สโมธานปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวสามีติ มญฺญมาโน อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชึ ปริมาณา ปฏิจฺฉนฺนาโยฯ โสหํ ตสฺมิํ ภูมิยํ ฐิโต ปุริมาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺติโย สรามิ, อปราอาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺติโย สรามิฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ ปุริมาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺตีนญฺจ, อปรา อาปตฺตีนํ อนฺตรา อาปตฺตีนญฺจ, มูลายปฏิกสฺสนํ ยาเจยฺยํ ธมฺมิเกน กเมฺมน อกุเปฺปน ฐานารเหน, ธเมฺมน สโมธาน ปริวาสํ, ธเมฺมน มานตฺตํ, ธเมฺมน อพฺภาน’นฺติฯ โส สงฺฆํ ปุริมาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺตีนญฺจ, อปราอาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺตีนญฺจ มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติ ธมฺมิเกน กเมฺมน อกุเปฺปน ฐานารเหน, ธเมฺมน สโมธานปริวาสํ, ธเมฺมน มานตฺตํ, ธเมฺมน อพฺภานํฯ ตํ สโงฺฆ ปุริมาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺตีนญฺจ, อปราอาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺตีนญฺจ, มูลาย ปฏิกสฺสติ ธมฺมิเกน กเมฺมน อกุเปฺปน

ฐานารเหน, ธเมฺมน สโมธานปริวาสํ เทติ, ธเมฺมน มานตฺตํ เทติ, ธเมฺมน อเพฺภติฯ โส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ วิสุโทฺธ ตาหิ อาปตฺตีหิฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณมฺปิ อปริมาณมฺปิ…เป.… ววตฺถิตมฺปิ สมฺภินฺนมฺปิฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณา ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิฯ โส สงฺฆํ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติฯ ตํ สโงฺฆ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลาย ปฏิกสฺสติ อธมฺมิเกน กเมฺมน กุเปฺปน อฏฺฐานารเหน, อธเมฺมน สโมธานปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสามีติ มญฺญมาโน อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณา ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิฯ โส ตสฺมิํ ภูมิยํ ฐิโต ปุริมาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺติโย สรติ, อปราอาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺติโย สรติฯ ตสฺส เอวํ โหติ – ‘อหํ โข สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ ปริมาณมฺปิ อปริมาณมฺปิ…เป.… ววตฺถิตมฺปิ สมฺภินฺนมฺปิฯ โสหํ สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลาสงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ ปริมาณา ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิฯ โสหํ สงฺฆํ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจิํฯ ตํ มํ สโงฺฆ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลาย ปฏิกสฺสิ อธมฺมิเกน กเมฺมน กุเปฺปน อฏฺฐานารเหน, อธเมฺมน สโมธานปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวสามีติ มญฺญมาโน อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ ปริมาณา ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิฯ โสหํ ตสฺมิํ ภูมิยํ ฐิโต ปุริมาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺติโย สรามิ, อปราอาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺติโย สรามิฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ ปุริมาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺตีนญฺจ, อปราอาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺตีนญฺจ, มูลายปฏิกสฺสนํ ยาเจยฺยํ ธมฺมิเกน กเมฺมน อกุเปฺปน ฐานารเหน, ธเมฺมน สโมธานปริวาสํ, ธเมฺมน มานตฺตํ, ธเมฺมน อพฺภาน’นฺติฯ โส สงฺฆํ ปุริมาปตฺตีนํ อนฺตรา อาปตฺตีนญฺจ, อปรา อาปตฺตีนํ อนฺตรา อาปตฺตีนญฺจ, มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติ ธมฺมิเกน กเมฺมน อกุเปฺปน ฐานารเหน, ธเมฺมน สโมธานปริวาสํ, ธเมฺมน มานตฺตํ, ธเมฺมน อพฺภานํฯ ตํ สโงฺฆ ปุริมาปตฺตีนํ อนฺตรา อาปตฺตีนญฺจ, อปรา อาปตฺตีนํ อนฺตรา อาปตฺตีนญฺจ, มูลาย ปฏิกสฺสติ ธมฺมิเกน กเมฺมน อกุเปฺปน ฐานารเหน, ธเมฺมน สโมธานปริวาสํ เทติ, ธเมฺมน มานตฺตํ เทติ, ธเมฺมน อเพฺภติฯ โส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ วิสุโทฺธ ตาหิ อาปตฺตีหิฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณมฺปิ อปริมาณมฺปิ…เป.… ววตฺถิตมฺปิ สมฺภินฺนมฺปิฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ อปริมาณาโย อปฺปฏิจฺฉนฺนาโย…เป.… อปริมาณาโย ปฏิจฺฉนฺนาโย…เป.… อปริมาณาโย ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิ…เป.… ปริมาณาโยปิ อปริมาณาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยฯ โส สงฺฆํ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสนํยาจติฯ ตํ สโงฺฆ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลาย ปฏิกสฺสิ อธมฺมิเกน กเมฺมน กุเปฺปน อฏฺฐานารเหน, อธเมฺมน สโมธานปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสามีติ มญฺญมาโน…เป.… ตํ สโงฺฆ ปุริมา อาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺตีนญฺจ, อปราอาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺตีนญฺจ, มูลาย ปฏิกสฺสติ ธมฺมิเกน กเมฺมน อกุเปฺปน ฐานารเหน, ธเมฺมน สโมธานปริวาสํ เทติ, ธเมฺมน มานตฺตํ เทติ, ธเมฺมน อเพฺภติฯ โส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ วิสุโทฺธ ตาหิ อาปตฺตีหิ [อิเมปิ จตฺตาโร วารา สี. สฺยา. โปตฺถเกสุ ปริปุณฺณา ทิสฺสนฺติ]ฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณมฺปิ อปริมาณมฺปิ…เป…. ววตฺถิตมฺปิ สมฺภินฺนมฺปิฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณาโยปิอปริมาณาโยปิ ปฏิจฺฉนฺนาโยฯ โส สงฺฆํ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติฯ ตํ สโงฺฆ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลาย ปฏิกสฺสติ อธมฺมิเกน กเมฺมน กุเปฺปน อฏฺฐานารเหน, อธเมฺมน สโมธานปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสามีติ มญฺญมาโน อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณาโยปิ อปริมาณาโยปิ ปฏิจฺฉนฺนาโยฯ โส ตสฺมิํ ภูมิยํ ฐิโต ปุริมา อาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺติโย สรติ, อปราอาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺติโย สรติฯ ตสฺส เอวํ โหติ – ‘อหํ โข สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ ปริมาณมฺปิ อปริมาณมฺปิ…เป…. ววตฺถิตมฺปิ สมฺภินฺนมฺปิฯ โสหํ สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ ปริมาณาโยปิ อปริมาณาโยปิ ปฏิจฺฉนฺนาโยฯ โสหํ สงฺฆํ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจิํฯ ตํ มํ สโงฺฆ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสิ อธมฺมิเกน กเมฺมน กุเปฺปน อฏฺฐานารเหน, อธเมฺมน สโมธานปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวสามีติ มญฺญมาโน อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ ปริมาณาโยปิ อปริมาณาโยปิ ปฏิจฺฉนฺนาโยฯ โสหํ ตสฺมิํ ภูมิยํ ฐิโต ปุริมา อาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺติโย สรามิ, อปราอาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺติโย สรามิฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ ปุริมา อาปตฺตีนํ อนฺตรา ปตฺตีนญฺจ, อปราอาปตฺตีน อนฺตราอาปตฺตีนญฺจ, มูลายปฏิกสฺสนํ ยาเจยฺยํ ธมฺมิเกน กเมฺมน อกุเปฺปน ฐานารเหน, ธเมฺมน สโมธานปริวาสํ, ธเมฺมน มานตฺตํ, ธเมฺมน อพฺภาน’นฺติฯ โส สงฺฆํ ปุริมา อาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺตีนญฺจ, อปราอาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺตีนญฺจ, มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจติ ธมฺมิเกน กเมฺมน อกุเปฺปน ฐานารเหน, ธเมฺมน สโมธานปริวาสํ, ธเมฺมน มานตฺตํ, ธเมฺมน อพฺภานํฯ ตํ สโงฺฆ ปุริมา อาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺตีนญฺจ, อปราอาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺตีนญฺจ, มูลาย ปฏิกสฺสติ ธมฺมิเกน กเมฺมน อกุเปฺปน ฐานารเหน, ธเมฺมน สโมธานปริวาสํ เทติ, ธเมฺมน มานตฺตํ เทติ, ธเมฺมน อเพฺภติฯ โส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ วิสุโทฺธ ตาหิ อาปตฺตีหิฯ

‘‘อิธ ปน, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณมฺปิ อปริมาณมฺปิ…เป…. ววตฺถิตมฺปิ สมฺภินฺนมฺปิฯ โส สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ ยาจติฯ ตสฺส สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณาโยปิ อปริมาณาโยปิ ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิฯ โส สงฺฆํ อนฺตราอาปตฺตีนํมูลายปฏิกสฺสนํยาจติฯ ตํ สโงฺฆ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลาย ปฏิกสฺสติ อธมฺมิเกน กเมฺมน กุเปฺปน อฏฺฐานารเหน, อธเมฺมน สโมธานปริวาสํ เทติฯ โส ปริวสามีติ มญฺญมาโน อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชติ ปริมาณาโยปิ อปริมาณาโยปิ ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิฯ โส ตสฺมิํ ภูมิยํ ฐิโต ปุริมา อาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺติโย สรติ, อปราอาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺติโย สรติฯ ตสฺส เอวํ โหติ – ‘อหํ โข สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ ปริมาณมฺปิ อปริมาณมฺปิ…เป…. ววตฺถิตมฺปิ สมฺภินฺนมฺปิฯ โสหํ สงฺฆํ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ ยาจิํฯ ตสฺส เม สโงฺฆ ตาสํ อาปตฺตีนํ สโมธานปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวสโนฺต อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ ปริมาณาโยปิ อปริมาณาโยปิ ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิฯ โสหํ สงฺฆํ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลายปฏิกสฺสนํ ยาจิํฯ ตํ มํ สโงฺฆ อนฺตราอาปตฺตีนํ มูลาย ปฏิกสฺสิ อธมฺมิเกน กเมฺมน กุเปฺปน อฏฺฐานารเหน, อธเมฺมน สโมธานปริวาสํ อทาสิฯ โสหํ ปริวสามีติ มญฺญมาโน อนฺตรา สมฺพหุลา สงฺฆาทิเสสา อาปตฺติโย อาปชฺชิํ ปริ

มาณาโยปิ อปริมาณาโยปิ ปฏิจฺฉนฺนาโยปิ อปฺปฏิจฺฉนฺนาโยปิฯ โสหํ ตสฺมึ ภูมิยํ ฐิโต ปุริมา อาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺติโย สรามิ, อปราอาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺติโย สรามิฯ ยํนูนาหํ สงฺฆํ ปุริมาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺตีนญฺจ, อปราอาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺตีนญฺจ, มูลายปฏิกสฺสนํ ยาเจยฺยํ ธมฺมิเกน กมฺเมน อกุเปฺปน ฐานารเหน, ธมฺเมน สโมธานปริวาสํ, ธมฺเมน มานตฺตํ, ธมฺเมน อพฺภาน’นฺติฯ โส สงฺฆํ ปุริมา อาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺตีนญฺจ, อปราอาปตฺตีนํ อนฺตราอาปตฺตีนญฺจ, มูลาย ปฏิกสฺสนํ ยาจติ ธมฺมิเกน กมฺเมน อกุเปฺปน ฐานารเหน, ธมฺเมน สโมธานปริวาสํ, ธมฺเมน มานตฺตํ, ธมฺเมน อพฺภานํฯ ตํ สโงฺฆ ปุริมา อาปตฺตีนํ อนฺตรา อาปตฺตีนญฺจ, อปรา อาปตฺตีนํ อนฺตรา อาปตฺตีนญฺจ, มูลาย ปฏิกสฺสติ ธมฺมิเกน กมฺเมน อกุเปฺปน ฐานารเหน, ธมฺเมน สโมธานปริวาสํ เทติ, ธมฺเมน มานตฺตํ เทติ, ธมฺเมน อเพฺภติฯ โส, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ วิสุโทฺธ ตาหิ อาปตฺตีหิ’’ฯ

ตติยนวกํ นิฏฺฐิตํฯ

สมุจฺจยกฺขนฺธโก ตติโยฯ

ตสฺสุทฺทานํ –

อปฺปฏิจฺฉนฺนา เอกาห-ทฺวีห-ตีห-จตูห จ;
ปญฺจาหปกฺขทสนฺนํ, อาปตฺติมาห มหามุนิฯ

สุทฺธนฺต จ วิพฺภมนฺต, ปริมาณมุขํ เทฺว ภิกฺขู;
ตตฺถ สญฺญิโน เทฺว ยถา, เวมติกา ตเถว จฯ

มิสฺสกทิฏฺฐิโนเทฺว จ, อสุทฺธเกกทิฏฺฐิโน;
เทฺว เจว สุทฺธทิฏฺฐิโนฯ

ตเถว จ เอโก ฉาเทติ, อถ มกฺขมเตน จ;
อุมฺมตฺตกเทสนญฺจ, มูลา อฏฺฐารส [ปนฺนรส (ก.)] วิสุทฺธโตฯ

อาจริยานํ วิภชฺชปทานํ [วิภชฺชวาทีนํ (สี.)], ตมฺพปณฺณิทีปปสาทกานํ;
มหาวิหารวาสีนํ, วาจนา สทฺธมฺมฏฺฐิติยาติฯ

สมุจฺจยกฺขนฺธกํ นิฏฺฐิตํฯ